

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred 1a v Mariboru s poštnim nadomestiljem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Našim vrlim agitatorjem in zvestim prijateljem!

Bolj ko bo razširjen naš list, tem bolj se bodo širila naša versko-narodna načela med ljudstvom. Ljudstvo bo postalo od dne do dne bolj probujeno in kremenitega značaja. Kdor malo ali nič ne čita dobrih listov, je tudi pri volitvah neodločen in mnogokrat nezanesljiv. Ako hočemo, da bo vse ljudstvo kot ena duša z nami, **potem moramo spraviti naš list med ljudstvo.** Kjer je naš list med ljudstvom razširjen, tam se ni treba bati ob času volitev propada.

Zato pa, prijatelji naši, na agitacijo za razširjenje našega lista! „Slovenskega Gospodarja“ v vsako slovensko hišo! Lani smo od oktobra do marca napredovali za več kot 4000 novih naročnikov. Letos ne smemo zaostati. Lepo število dosedanjih naročnikov se mora letos zopet **vzdigniti** še vsaj za **2000** do **3000**, da pridemo vedno bližje številki **20.000**. **Taka četa je v volilnem boju nepremagljiva.**

V večjih, bolj obljubljenih krajih, vaseh, trgih in mestih, pa bi se moral „Slovenski Gospodar“ sploh prodajati, da si ga posamezniki po nedeljah lahko ku' pijo.

Somišljeniki! Poiščite in nagovorite v takih krajih kako zanesljivo osebo, trgovca, trafikanta ali sploh koga drugega, ki bi hotel **razprodajati „Slovenskega Gospodarja“**. Kot povračilo za trud dobi vsak razprodajalec **25 odstotkov** od svote, ki jo je skupil za list. Liste, katerih ni prodal, vsak mesec vrne in jih ni treba plačati. Denar pa, katerega je skupil za liste, pošlje vsak mesec na upravišтво. Torej je pri tem vsaka izguba izključena. V nekaterih župnijah se na ta način razproda na drobno nad 100 izvodov „Sl. Gospodarja“, posebno pozimi.

Somišljeniki! Ako ste se glede razprodaje našega lista s kako zanesljivo osebo dogovorili, nam dotično osebo takoj naznanite, da ji dobimo od oblasti potrebno dovoljenje za razprodajanje lista.

Na ta način se lahko število naših odjemalcev in čitateljev v kratkem še **podvoji**.

Na delo torej za naš list! Uspeh ne bo izostal.

Ptujska pisma.

(Sodobna premišljanja).

(Konec.)

Nemci so vedni sovražniki Slovanov; posebno so se pa pokazali v zadnji balkanski vojski. Ko se je vojska pripravljala, se je že videlo, da so sočustvovali s Turki. Mislili so seveda, da bodo Turki kar pozobali male balkanske narode. Ko so pa Bolgari Turke tako naglo porazili pri Lozengradu, so bili Nemci osupnjeni. Niso mogli misliti, da bi bila to resnica! Pravijo, da je nemški poslanec Wolf takrat jokal vsled zmag balkanskih narodov, češ, tam doli smo tepeni Nemci. Res, žalostno je bilo za Nemce, da so bili tepeni njihovi veliki prijatelji Turki. Nemški oficirji so jih toliko let vežbali v vojnih znanostih, zdaj pa tak poraz! Turki so imeli nemške kanone, Srbi in Bolgari, ki so boljše streljali, pa francoske; nemški inženirji so zidali turške trdnjave, n. pr. Lozengrad, Bolgari so ga pa tako naglo vzeli. Res, to je bil hud udarec za nemško oholost. (Žal, da so slovenske zmage prve vojske radi sedanjega bratomornega boja prišle skoro popolnoma ob veljavo. Op. ur.)

Niso vedeli, kako bi si ohladili jezo. V jezi je že tako, da zapusti človeka zdrav razum in se pokaže slabša stran njegovih lastnosti. Tudi nemške časopise je zapustil zdrav razum in začeli so vse vprek zabavljati. Na čelo se je postavila stara židinja, list „Nova Preša“ na Dunaju. Očitala je Črnogorcem, da spijo skupaj z živino, da so polni uši, da kradejo, da

Katoliško gibanje med Bolgari.

Sedanja nesreča bolgarskega naroda bo imela velike posledice na cerkvenem in prosvetnem polju. Bolgari so si z velikimi žrtvami priborili cerkveno neodvisnost od grškega carigradskega patriarhata (najvišji škof), ki je nasilno zatiral vse sledove bolgarske prosvete in slovanskega bogoslužja. V tem boju so l. 1860. bolgarski domoljubi agitirali za združitev z rimsko-katoliško cerkvijo. Ruski in angleški državniki so skušali to gibanje ustaviti ter so Bolgarom pri turški vladi l. 1870. izposlovali cerkveno samostojnost pod poglavarstvom bolgarskega nadškofa v Carigradu. Grški patriarh je Bolgare, ki so priznavali oblast svojega nadškofa, leta 1872 izobčil iz „pravoslavne“ cerkve ter jih proglasil za „razkolnike“. Po ustanovitvi samostojne Bolgarije je imel bolgarski nadškof v Carigradu pravi pomen le še za prebivalce Tracije in Macedonije. V Macedoniji je bolgarski nadškof zelo uspešno deloval, a Bolgari so imeli v Macedoniji 15 škofij z velikim številom višjih in nižjih šol. V se to cerkveno in kulturno delo je zdaj skoro popolnoma uničeno. Srbi v Macedoniji ne priznavajo bolgarske narodnosti; vse bolgarske škofo in učitelje so nasilno izgnali iz Macedonije. Grki ne priznavajo bolgarske cerkve; bolgarske škofo in duhovnike so Grki deloma pomorili, deloma pa vrgli v ječe. Bolgari soglasno priznavajo, da je sedanja sužnost v grški in srbski Makedoniji veliko hujša in nevarnejša kakor pod Turki.

V tej skrajni stiski Bolgari resno razmišljajo, kako bi rešili življenje in narodnost svojih rojakov v Macedoniji. Ona evropska diplomacija, ki jim je pred 40 leti ustanovila carigradskega nadškofijo, jih je sedaj popolnoma zapustila in mirno gleda uničenje bolgarske cerkve in šolske samostalnosti v Macedoniji. V obrambo svoje narodnosti so pripravljani na skrajna sredstva. Kakor l. 1860., tako se je tudi letos začela agitacija za združitev s sv. katoliško cerkvijo.

Vladni „Mir“ je objavil resolucije, ki so jih sklenili macedonski begunci na skupščini v Küstendilu. V teh resolucijah pozivljajo bolgarskega nadškofa v Carigradu, naj se zedini s katoliško cerkvijo, da se pod pokroviteljstvom katoliških držav reši bolgarska narodnost v Macedoniji. „Mir“ imenuje te resolucije „obupni glas“. Isti ugledni dnevnik je že v majniku letošnjega leta slavil delo katoliških misijonarjev v Bolgariji ter posebno priporočal katoliški zavod in gimnazijo redovnikov v Plovdivu. V novejših številkah prinaša „Mir“ pisma misijonarjev-lazaristov iz Zeitenlika pri Solunu, ki opisujejo grške grozovitosti v Macedoniji. „Mir“ sicer ne agitira za združitev, a

jedo le koruzo in česenj itd. Seveda ubogi Črnogorci nimajo pečenke in pečenih pišk kot jih jedo židje, a kljub temu pa so Črnogorci 10krat bolj pošteni kot pa presiti dunajski židje. List „Reichsposta“ je zabavljala čez srbskega in črnogorskega kralja, češ, da je kraljevi penzionist ter je sploh neusmiljeno hujskala proti Slovanom. Razni nemški dopisniki v Srbiji in Črni gori so pisali o ukradenih kostrunih, o ušesih itd. Storili so pač vse, da so pokazali svoje sovraštvo do južnih Slovanov.

Pa to jim še ni bilo dovolj. Nemški listi so vede prinašali lažnjiva poročila. V Prizrenu je bil avstrijski konzul, hud Nemec, z imenom Prohaska. Srbi so ga nekaj razžalili, ko so prišli v Prizren. Nemški listi so pa več kot 14 dni lagali in pisali, da je konzul zaprt, ranjen, oskrunjen in nazadnje ubit.

Zakaj so nemški listi tako grdo lagali? Ker so hoteli zapeljati Avstrijo v vojsko s Srbijo in Črno goro. A svetli cesar se jim je ustavil ter ostro zavrnil nepremišljene hujskače. Sploh imajo Nemci to za sil' no škodo, ker Evropa ni preprečila slovanskih zmag. Vsakega imajo za izdajalca „nemštva“, kdor je bil takrat proti vojski s Srbijo. Duška temu je dal malo preglasno poslanec dr. Jerzabek. Ozmerjal je socialne demokrate in vsenemce, ki so bili proti vsaki vojski Avstrije na korist Turčiji ter jim je zato očital, da so izdali „nemštvo“. Lep Nemec to, kajne, ki je hotel, da bi Avstrija Turčiji pomagala v boju s slovanskimi državami?

Mi Slovenci smo se pa seveda silno veselili, da jih je dobil Turčin tako pošteno po grbi. Veselili smo se, a nihče ni mislil na kako veleizdajo, ker hočemo

venčar letos razodeva neko posebno naklonjenost do katoličanov in katoliških misijonarjev.

Opozicijsko glasilo „Dnevnik“ v Sofiji je pa že začelo odločno agitirati za združitev. Dne 3. septembra je objavil uvodni članek, v katerem pozivlja bolgarsko cerkev, naj vendar že pretrga vse vezi s „pogansko vladjo“ carigradskega patriarhata ter naj pripravlja podlago za združitev z Rimom. Članek končuje s pozivom: „Čas je že, da vržemo od sebe pogansko pravoslavlje, podedovano od velike grešnice novega Rima (Carigrada) in krenemo po drugi poti. Objetja Rima so nam odprta. Njegovi pastirji so ljubeznjivi in sre. Posebno sedaj so dejanska pokazali svojo krščansko ljubezen do mukotrpne bolgarskega naroda. Naj bo torej konec domnevnega pravoslavlja. Duhovniki, učitelji, politiki, širite to misel! Po njej bomo rešili narodnost.“ Uredništvo pristavlja, da ima katoliško gibanje v sedanjih razmerah trdno podlago med narodom.

Težko je prerokovati, kake posledice bo imela ta agitacija. Golovo je, da katoliški stvari ne bo škodovala in da bo vsaj zadrževala grško in srbsko nestrpnost nasproti bolgarskim katolikom ter pripomogla, da katoliška misel v Macedoniji ne bo zatrta. Morebiti bodo Bolgari s to agitacijo dosegli, da se bosta ruska in angleška diplomacija začeli potegovati za bolgarsko cerkveno in šolsko samostalnost v grški in srbski Macedoniji, kakor jim je nekdanja ta diplomacija izposlovala in zagovarjala cerkveno ravnopravnost v turški Macedoniji.

Politični ogled.

— **Državni zbor.** „Nemško-narodna korespondenca“ izve iz krogov nemško-narodne zveze: Državni zbor se vsekakor skliče okrog 15. oktobra. Na dnevn red pride pred vsem drugo branje malega finančnega načrta, ki se bo nadaljevalo. Vendar bo pa treba pravico prekiniti v svrhu prvega branja začasnega proračuna. Nato se bo nadaljevala razprava o finančnem načrtu. Kratko pred Božičem bo drugo in tretje branje proračunskega provizorija. Finančni načrt se, kakor se računa, tekem januarja popolnoma in končno reši, na kar se skličejo tisti deželni zbori, ki doslej niso mogli zborovati. Ti deželni zbori bodo potem lahko rešili tudi vprašanje o ureditvi učiteljskih plač na podlagi novih deželnih dohodkov iz finančnega načrta.

— **Deželni zbor.** Kakor smo že poročali, so se začeli Nemci hudo med seboj kregati, zakaj se ne skliče deželni zbor ali pa razpusti, ako se ne more doseči delazmožnost. Zmagala je ona stranka, ki je

biti dobri Avstrijci in zvesti svojemu vladarju. Seveda pravice pa zahtevamo, katere nam gredo po božji in človeški postavi. A teh pravic nam nočejo dati. Nemci nas imajo za državljane druge ali tretje vrste. Čujmo!

V Gradcu so imeli pred kratkim zborovanje nemški radikali. Na zborovanju je nek dr. Ursin hvallil Vsenemčijo, nemško (prusko) vladarsko hišo ter je zaklical: „Hoch (Živio) Hohenzollern!“ (Tako se zove pruska vladarska rodbina). Zborovalci so ploskali. In kaj se je zgodilo? Nič! Če je pa po zimi tukaj na jugu kak vročkrven mladeček zakričal: „Živio Srbija!“, pa so ga že prijeli.

Dne 19. junija je bil v Ljubljani pogreb prof. dr. Pajka. Slovenski dijaki so nesli venec v kranjskih deželnih barvah, to je slovenskih barvah, a nemški profesorji so jim prepovedali, nositi venec s takimi barvami. Dne 22. junija pa je bila velika svečanost v Lipnici, ker jo je svetli cesar povzdignil v mesto. Časopisi so pisali, da je bilo vse v frankfurtaricah, to je v nemških zastavah. Torej na Kranjskem se prepovedo deželne (slovenske) barve, Nemcem pa izdajalskih frankfurtaric nihče ne prepove!

Dne 18. julija so imeli priti v Trst berolinski turnarji, da bi obiskali svoje nemške brate ob Adriji. Pisalo se je, da bodo imenitno sprejeti. Na slovensko Koroško bi pa kranjski telovadci gotovo ne smeli napraviti izleta. Koroška deželna vlada bi to strogo prepovedala. Gorje pa nam, če bi ruski telovadci iz Moskve napravili izlet v Ljubljano. Vsak sprejem bi bil enak veleizdaji. Vsa državna oblast bi bila pokoncu.

bila za sklicanje oziroma za razpust in nove volitve. Zato je cesarski namestnik grof Clary začel pretekli teden nova pogajanja. Imel je posvetovanje z načelniki vseh deželnozborskih klubov, razven seveda z načelnikom naše celjske liberalne stranke, za kojega mnenje se nihče ne briga. Celjska liberalna stranka velja splošno kot manj vredna stranka. Cesarski namestnik je potem, ko je govoril z vsemi načelniki, predložil delovni načrt za jesensko zasedanje. Ta načrt bodo vsi načelniki predložili svojim klubom, da ga sprejmejo, zavržejo ali spremenijo. V četrtek se potem na podlagi klubovih sklepov nadaljujejo pogajanja. Vse drugo, kar pišejo listi, je prosto ugibanje ali izmišljotina, kajti stvarnih pogajanj ni moglo biti, dokler niso klubi govorili.

— **Nemški kmetje zbori.** Na Štajerskem bodo imeli nemški kmetje v nedeljo, dne 28. t. m., dva velika shoda, enega v Gradcu, drugega v St. Mihaelu na Zgornjem Štajerskem. V Gradcu bo govoril vitez Hohenblum iz Dunaja, v St. Mihaelu njegov hudi nasprotnik vitez Panc. Tudi Slovenci se vabijo na te zборе od obeh strani. Toda naši kmetje nimajo povoda, hoditi gledat, kako se Nemci med seboj kregajo in lasajo. Mi smo kmečki narod in vemo, kaj nam je treba v pravem trenutku storiti, v nemške spore pa se nam ne kaže mešati.

— **Slovensko-Hrvaško.** Kranjski deželni zbor je bil sklican za večerj, dne 24. septembra, h kratkemu zasedanju. — Kakor se poroča iz Gorice, bo tudi goriški deželni zbor sklican za 1. oktobra na 14dnevno zasedanje. Za deželnega glavarja se je baje predlagalo krščansko-socialnega italijanskega poslanca dr. Faiduttija, za njegovega namestnika pa Slovenca dr. Franka. Skupine v deželnem zboru so sledeče: na slovenski strani: Slovenski liberalci 11 poslancev, poslanci katoliške stranke (novostrojari) 3; na italijanski strani: 9 poslancev katoliške ljudske stranke, 6 poslancev liberalne stranke; virilist je nadškof in knez. — Hrvaški komisar Škerlec še ni ozdravel. Rana se mu je sicer zacelila, a dobil je nove bolečine; zdravniki pravijo, da bo začela rana na novo gniti. Škerlec se zdravi v neki zasebni bolnišnici.

— **Bosna in Hercegovina.** Skupni finančni minister in vrhovni oskrbnik Bosne in Hercegovine, vitez Bilinski, je hotel za drugo polovico oktobra sklicati sabor ter je v to svrhu že pričel pogajanja s stranikami. Toda vse stranke so mu odpovedale. Hrvatje ne marajo za Bilinskega, ker da povsod prednost Srbom. Mohamedanci ga ne marajo, ker zaradi prestopa mohamedancev h katoliški veri ne postopa tako ostro proti katoliškim škofom, kakor bi želeli. Srbi pa itak ne marajo veliko slišati o avstro-ogrskih ministrih, posebno odkar so njihovi bratje v srbskem kraljestvu izvojevali tako sijajno zmago. Vsak Srb na tihem sanja o veliki Srbiji, h kateri bi naj pripadala tudi Bosna in Hercegovina. Zato pa se suče politika bosanskih Srbov v tej smeri, da delajo avstro-ogrski vladi težave, kjer le mogoče. Ko so sedaj zapazili, da se mohamedanci in Hrvatje kujajo Bilinskemu, so sklenili poslanci, odložiti svoje mandate, da je tako zmešnjava v saboru popolna. Važno pa je tudi vedeti, da vse stranke v Bosni in Hercegovini Bilinskega zaradi tega ne marajo, ker je povsod podpiral prodiranje Madžarov. Stara reč je, da Bilinski nikdar ni bil in nikdar ne bo prijatelj Jugoslovanov.

— **Na Balkanu.** Med Bolgarijo in Turčijo je bil dne 17. septembra sklenjen mir. Seja mirovnih zastopnikov v Carigradu je trajala 3 ure. Mejno vprašanje je bilo rešeno. Meja se prične ob izlivu reke Marice v Egejsko morje in se konča ob izlivu majhne rečice Resvaja v Črno morje severno od Iniaide. Mešta Dimotika, Odrin in Lozengrad pripadajo Turčiji, Malo Tirnovo, Svilen in Ortakaj pa Bolgarski. Tako sta se končali prva in druga balkanska vojska, ki sta trajali torej 22 dni manj kot eno leto. Bolgarijo je začela huda usoda. Ne bo še nesel bolgarski car križa na cerkev (sedaj turško mošejo) sv. Sofije v Carigradu, ampak sedaj le šteje denar, katerega bo plačal Turku kot vojno odškodnino, ob enem pa premišljuje, kako bi se v zvezi s polumesem masčeval nad onimi brati, ki so ga v drugi vojni premagali in ponižali ter mu te dni na mejni postaji Sukovo izročili 22 tisoč 138 bolgarskih vojakov kot vojnih vjetnikov. Bolgari so narod trdne, potrpežljive narave in znabiti bodo tudi to bridko usodo, da bodeta odslej Rumunija in Grčija večji, Srbija pa skoraj enako velika kakor Bolgarija, prenesli mirno, brez strasti, ki vodi v neumnost. — Bolgarom, ki ostanejo pod turško oblastjo, se godi slabo. Turki so po sedanji vojski postali nad kristjani še bolj odurni. Kristjanska raja nima nobenih pravic. Tudi Grki se še vedno ravna po turških vzgledih. Iz Sofije se poroča, da so Grki okoli 2500 Bolgarov iz okolice Lerina odpeljali na neki neobljudeni otok v Egejskem morju, kjer so bili deloma pomorjeni, deloma pa so pomrli vsled lakote. Dejstvo je vzbudilo v Makedoniji veliko razburjenje. V vasi Psenice, ki je prišla pod Grke, so uganjali grški vojaki velike nesramnosti. Dva bolgarska starčka in dva mladeniča so privezali za noge konjem na repe in jih tako v divjem diru vlačili po vasi gor in dol. Z ženami in mladenkami so pa ravnali popolnoma nečloveško. In za Grke se Nemci, posebno Nemčija, potegujejo! — Za Albance se je začel svet zopet bolj brigati. Albanske roparske čete so na več krajih vpadle v srbsko in črnogorsko ozemlje. Vršilo se je več krvavih bojov. Srbija je pomnožila mejne straže. Znanji Esad-paša se silno trudi, da bi strmoglavil sedanjo albansko vladno, kateri stoji na čelu Izmal-Kemalbeg. Esad-paša bi se še vedno rad proglasil za vladarja Albanije. Esad-paša bi tudi rad, da se za glav-

no mesto Albanije proglasi Drač. Dosedaj se nahaja albanska vlada v Valoni.

— **Nemčija.** Na Nemškem se je začela velika gonja proti Avstriji. Pravijo, da zveza Nemčije z Avstrijo ni vredna počenega groša, kajti narodni razdor jemlje tudi avstrijski armadi moč. Nemci nasvetujejo svoji vladi, naj se zveže rajši z Rusijo, koje moč ji bo mnogo več koristila. Na Nemškem so mnenja, da pride l. 1917 gotovo do gospodarske ločitve Ogrske in Avstrije. Ako je enkrat gospodarska ločitev izpeljana, ji bo pa gotovo tudi kmalu sledila politična in vojaška. S tem pa je Avstro-Ogrska nehala biti velesila, namesto velesile bosta obstojali majhna Avstrija in majhna Ogrska, obe v notranjem vsled narodnostnih bojov razdrti in radi tega slabotni. In to je, kar si želijo Nemci. Da bi se pa ta ločitev čim hitreje izvršila, zato nas Nemci nočejo nikjer več podpirati. Ves čas balkanske krize so nam metali polena pod noge, sedaj pa se vrši itak boj nemškega denarnega trga proti avstrijskemu. Kadar bosta Avstrija in Ogrska ločeni ter dovolj slabi, takrat bi pa stegnil Prus svojo roko proti jugu ter uvrstil obe državi med zvezne države Velike Nemčije. Oni avstrijski Nemci, ki prirejajo Bismarkove in sedanske slavnosti in razobešajo frankfurtaice, dobro razumejo pruski načrt. — Nemški listi poročajo, da dne 23. oktobra obišče nemški cesar Viljem II. prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda v Konopištu, kjer bo 2 dni njegov gost na lovu. Dne 25. oktobra pa obišče cesar Viljem cesarja Franca Jožefa v Šenbrunu. Ako se to poročilo uresniči, potem je gotovo, da je nemški cesar svoj obisk usilil, kajti v Avstriji se pač nihče ne veseli človeka, ki je ves zadnji čas delal na to, da oslabi moč in ugled naših Habsburžanov.

— **Italija.** Na Italijanskem se vrše volitve za državni zbor. Liberalci in socialni demokratje agitirajo z divjo strastjo. Na volilnih shodih se pristaši svobodomiselnih strank pretepajo in ubijajo med seboj. Samo če je kje treba iti proti katoličanom, so seveda liberalci in socialni demokratje naenkrat združeni. V Kasoriju pri Neapolju je bil na volilnem shodu nek volilec ustreljen. Nato se je pred policijsko hišo začelo streljati vse vprek. Ranjenih je bilo več oseb. Nek 80letni duhovnik je prišel k oknu, da bi pomiril množico. V tem hipu ga je zadela krogla, da je bil pri priči mrtev. Tudi v drugih mestih se vrši krvav volilni boj. Policija in vojaštvo razganjata agitatorje. Katoliška stranka upa z mirno agitacijo doseči v več okrajih zmago. — V Tripolisu se Italijanom ne godi posebno dobro. Vstaški rodovi so se začeli zopet krepko puntati. Iz Bengazija poročajo, da so čete generala Torellija pričele dne 16. septembra zjutraj prodirati, da napadejo upornike, ki so se zbrali v velikem številu na neki višini v dolini Tečnik. Po trdovratnem odporu so se Arabci v neredu umaknili proti severozapadu. General Torelli, ki se je nahajal v sprednji vrsti, je umrl v boju junaške smrti. Mrtvih je 28 mož in 2 častnika. ranjenih pa 70 mož in 3 častniki. Tudi Arabci so imeli precejšnje izgube; padlo je par njih glavarjev.

— **Kitajsko in Japonsko.** Kitajska vlada se je zbal japonskih groženj, njene armade, ki že deloma stoji ob kitajski meji ter je ugodila japonskim zahtevam. Kitajska vlada mora ostro kaznovati morilce ubitih Japoncev v Nankingu ter mora dati družinam ubitih veliko denarno odškodnino. Poleg tega pa mora tudi skrbeti odslej za večjo varnost Japoncev na Kitajskem. Japonci se jezijo nad svojo vladno, da ni udarila z armado nad Kitajsko. Sploh so Japonci zelo vročerkvni in bojaželjni, posebno odkar so premagali Ruse. Akoravno je Kitajska sprejela vse japonske pogoje, vendar še japonski vojni minister vedno vpoklicuje nove rezerviste. Najnovejša poročila pravijo, da bodo nekatere evropske velevalisti odposlale svoje vojaštvo na japonsko-kitajsko mejo. Nevarnost vojske še torej ni izključena.

Nesreče.

Zračno letalo povzročilo veliko nesrečo.

V manevrskem ozemlju 16. armadnega zbora v Hunsrucku na Nemškem se je dvignil vojaški aeroplan (letalni stroj). Komaj se je dvignil stroj kakih 15 metrov od tal, je motor odpovedal. Poročnik Šnajder, ki je vodil aeroplan, se je spustil zato doli, a močan vetrov sunek je povzročil, da se je aeroplan vozil nad glavami gledalcev. Letalo je zadelo na glavo orožniškega stražmojstra Pavla Šmidta, ki je bil takoj mrtev; enemu kmetu je odtrgalo glavo; eno žensko in enega otroka je popolnoma razmesarilo; dve osebi sta smrtnonevarno ranjeni; več ali manj ranjenih je 15 oseb; letalcema poročnikoma Šneiderju in Teuberju se pa ni nič zgodilo.

Strašna vremenska nezgoda na Hrvaškem.

Dne 18. septembra je razsajalo v celi zagrebški županiji strahovito neurje, kakršnega ljudje še ne pomnijo. Najhujše je divjala nevihta med Belovarom in Ogulinom, najbolj pa sta trpeli mesti Sisek in Petrinja. V Petrinji se je pričelo neurje ob 5. uri popoldne s silnim vetrom in grmenjem. Ob 6. je jela padati toča, kakršne ljudje še ne pomnijo. Toča je bila debela kakor velika kokošja jajca, posamezna zrna pa so tehtala nad pol kilograma. Toča je razbila vsa okna na hišah, veter pa je odnesel strehe s sopslopij. V mestu je nastal silen nemir. Iz hiš, kjer je vihar odnesel strehe, so ljudje bežali v kleti. Živina je pobegnula iz hlevov ter splašeno begala po ulicah. Mnogo živine, ki je bila na paši, je ubite. Po gozdo-

vih se nahaja mnogo ubite divjačine. Petrinjskega župana je zalotila nevihta zunaj mesta. Mož je moral ves čas neurja ostati zunaj, zato je dobil od toče več lahkih poškodb. Toča je tudi poškodovala nekega meščana, ki je bil ravno na lovu. Vihar je odtrgal streho s poslopja na železniški postaji in jo odnesel 20 m daleč. Železniška proga je na raznih krajih popolnoma razrušena. Brzovlak, ki je bil na potu na Reko, je silno trpel; toča je razbila vsa okna na vagonih. Stekleni obok nad železniško postajo v Sisku je bil popolnoma razbit. Iz Zagreba so poslali v Sisek oddelek pijonirjev. V celi zagrebški županiji je uničena vsa jesenska letina. Vsi vinogradi so popolnoma uničeni, na trtah ni ostala cela niti ena vejica.

Kakor v okolici, tako je tudi v Zagrebu divjal strašen vihar. V raznih ulicah je pobila toča vse šipe, vihar pa je z raznih hiš odnesel strehe. V dreveredih je ruval vihar drevesa s koreninami. 200letno drevo pred vseučiliškim poslopjem je postalo žrtev viharja. Škoda, ki jo je napravilo neurje, se ceni na več milijonov.

Strah štajerskih Nemcev,

Pozornost štajerskih Nemcev ni obrnjena sedaj na deželni zbor, ne na kako drugo politično smer, ampak na neko hudo zver, ki po zahodno-štajerskih planinah, na Stubalpi in Golici ob štajersko-koroški meji že več mesecev ubija govedo in ovce ter dela velik strah nemškemu prebivalstvu.

Dosedaj je ta zver uničila že nad 500 glav živine, ki se pase na planinah, a ljudi še ni napadla. Domnevanja, kakšne vrste zver da je, so različna. Eni pravijo, da je volk, drugi da je lev, leopard ali hijena. Med tem, ko se Nemci prepirajo, kakšne vrste zver da mori njih živino, pa zver straši in mori naprej in vodi za nos vse nemške lovce in žandarje, ki ji strežejo po življenju. Zver se pokaže kar nenadoma pred očmi kakega lovca ali drvarja, a nemška korajža je tako velika, da si dosedaj še ni upal nihče streljati na zver. Pravijo tudi, kar bo najbrž res, da ni samo ena zver, ampak jih je več; nekateri so videli celo mladiče, ki že tudi gredo s starimi na lov. Nekaj lovcev pripoveduje, da je zver dolga 2 metra, visoka pa nad 1 meter. Močna pa je tako, da kar celo zadnje goveje pleče, težko 30—60 kg, z zobmi in tacami iztrga in odnese. Odbor za graški jesenski sejem je razpisal 1000 K nagrade za onega, ki do dne 23. septembra ubije to zver. Ko je pred tednom, tako poročajo nemški listi, napadla zver nekega večera čredo živine na Stubalpi, sta se zakadila 2 mlada vola na njo in jo z rogovi tako zdelala, da jo je urnih krač odkurila. Ko bi jo bila vola ubila, bi bila njima pripadla 1000kronska nagrada. Nemški lovci je itak najbrž ne bodo dobili. Baje so nekateri lovci videli zver že celo v gorah blizu Marenberga. A korajža marenberških nemških junakov je bila taka, da si tudi niso upali streljati na njo. Če lovci do zime ne bodo zver ubili, bo gotovo začela napadati tudi ljudi. Vlada je poslala na Stubalpo mnogo orožnikov in celo vojakov.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

28. nedelja: 20. po Binkošti; Vav, kralj.
29. ponedeljek: Mihael, nadangelj; Evtihij, mučenec.
30. torek: Hieronim, spoznav. in cerkveni učenik; Honorij, škof.
1. sredo: Remigij, škof; Areta, mučenica.
2. četrtek: Leodegar, škof; Teofil, spoznavalec.
3. petek: Kandid, mučenec; Evald, mučenec.
4. sobota: Francisek Seraf, spozn.; Edvin, kralj.

* **Cenjene naročnike,** ki še niso vplačali naročnine za naš list, prosimo, da nam isto takoj pošljejo, ker bi bili drugače prisiljeni, jim list ustaviti.

* **Zlatomašnik Jakob Kolednik** †. Dpisnik nam poroča žalostno vest, da je dne 18. tekočega meseca preminul v Smartnu na Paki vpokojeni župnik hajdinski, zlatomašnik velečastiti gospod Jakob Kolednik. Porodil se je dne 21. julija 1830 pri Sv. Barbari pri Borlu. V mašnika je bil posvečen dne 24. jul. 1859. Kot kaplan je nato služboval na raznih župnijah, kot pri Sv. Petru pri Radgoni, pri Sv. Andražu, pri Sv. Trojici v Trbovljah, kot provizor pri Sv. Miklavžu, v Črešnjevcu itd. Leta 1872 je bil imenovan za župnika v Razborju, kjer je pastiroval celih 24 let. Leta 1886 je postal župnik v Hajdinu. V pokop je stopil leta 1897. Pogreb rajnega zlatomašnika se je vršil v soboto ob 11. uri dopoldne v Smartnu na Paki. R. i. p.

* **Avstrijski škofje** se bodo sešli na Dunaju letošnjo jesen. Škofje povabi starosta avstrijskih cerkvenih knezov, solnograški kardinal Katschthaler. Na zboru se bodo baje razmotrivala tudi cerkvena vprašanja, ki se tičejo juga monarhije in so v zvezi z zadnjimi dogodki na Balkanu, o katerih se zdaj tudi na apostolski stolici v Rimu posvetujejo.

* **S pošte.** Za poštarico na Dobrni je imenovana Marija Ivanc, poštna oficiantinja v Ljutomeru. Poštna pripravnica Pavla Schön je imenovana za poštno oficiantinjo v Ljutomeru. in Jerica Grisold v Sevnici.

* **Zmaga za zmago.** Na Kranjskem se vrše sedaj volitve v okrajne cestne odbore. Skoro povsod zmagujejo naši pristaši. Liberalci so zmagali le tam, kjer so se zvezali z Nemci, nemškutarji in socialnimi demokrati, n. pr. v Trzinu na Gorenjskem, kjer so „najboljši narodnjaki“ liberalci poklicali na pomoč priznane narodne nasprotnike in so z njih pomočjo spravili enega svojih v odbor. V Kočevju pa so se libe-

ralci zvezali s socialnimi demokrati. Na Kranjskem so okrajni cestni odbori približno to, kar pri nas okrajni zastopi.

* **Slovenski katoliški mladeniči -- vojaški novinci.** Mladenič R. P. nam piše: Oktober se bliža! Kmalu se bo treba posloviti od doma in se podati v cesarsko službo. Kakor ob času naborov, tako se tudi sedaj ob tej priliki vrše razne nerednosti, kakor pijančevanje, zabavljanje in nesramne kletvine, pretepi itd. Naše katoliške organizacije pa imajo nalogo, enake nerednosti odpraviti in zatirati. Torej fantje-novinci, naša dolžnost je, da se mi vsega tega, kar bi imelo škodovati dobremu imenu naših društev, mladeniških zvez in Orlov, prav skrbno ogiblamo. Ko bo končana naša vojaška služba, bomo vstopili zopet v ta društva in zveze, kjer smo sedaj, in takrat bomo morali tudi dati odgovor, smo li bili tudi v vojaškem stanu zvesti svojim katoliškim načelom ali ne. Torej trezni, prijazni in miroljubni od doma, zvesti in natančni v vojaški službi, potem bomo gotovo prišli domov veselega srca in vedrega čela! Na zdar!

Mladim vojakom, ki bodo skoro šli služiti cesarja, priporočamo, da si kupijo v Cirilovi tiskarni v Mariboru knjigo: „Krščanski vojak“, ki obsega krasne nauke za mladeniče-vojake. Slovenski mladenič, naroči si jo! En komad stane broširan 80 vin., trdno vezan 1 K 20 vin.

* **P. n. župnijskim uradom!** Kmalu pride zopet novo leto in treba bo marsikaterih tiskovin. Ob novem letu pa ima tiskarna sv. Cirila silno veliko delo, da ga včasih skoro ne more zmagovati. Zato pa prosimo vodstvo tiskarne č. gg. župnike, da že zdaj naročijo nekatere tiskovine, ki jih bodo rabili ob novem letu. Posebno naj pregledajo svojo zalogo spovednih listkov in naj jih že zdaj naroče, da ne pridejo pozneje v zadrego. Istotako naj store tudi glede kuvertov itd. S tem bodo ustregli nam in sebi.

* **Domoljubni pevec.** Zbirka ljudskih priljubljenih pesmi. Pred 20 leti je izdala Tiskarna sv. Cirila 2 snopiča narodnih pesmi, ki sta bila že pred leti razprodana. Vedno je zopet posebno mladina povpraševala po teh pesmicah, a ni jih bilo. Zdaj pa je Tiskarna sv. Cirila zopet izdala zbirko domačih slovenskih pesmi pod imenom **Domoljubni pevec**. Zbirka obsega 75 najlepših pesmic. Vsem prijateljem slovenske pesmi, posebno pa mladini in društvom, to zbirko prav toplo priporočamo. Stane pa komad s poštnino vred 40 vin. najboljšje je, da se znesek pri naročilu vpošlje naprej v znakmah. Naroča se pod naslovom: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

* **Novi bankovci.** Z dne 28. septembra se začnejo izdajati novi dvajsetkronski bankovci, ki bodo nosili datum 2. januarja 1913. Stari 20kronski bankovci se ne bodo več izdajali in so veljavni samo do 31. decembra 1915. Ko dobimo prvega v roke, ga natančno opišemo.

* **Škodljivost alkohola.** Na Ogrskem sta 2 zdravnik preiskala kri pijancev in sta dognala, da uživanje alkohola zastrupi rdeča krvna telesa za toliko časa, dokler alkohol deluje.

* **V hudi nevihti ustavi voz!** Prejšnjo sredo se je peljal od Mirna proti Gorici duhovnik s Krasa. — Strahovita nevihta gnala se je od Gaberji proti mestu. Blisk za bliskom! Voz je šel naglo in voznik je še pogljal konja, da bi se uslo nevihti. Toda duhovnik, nič dobrega ne sluteč, ukaže voz ustaviti, da izstopi. Priporočivši se Mariji Devici in angelju varuhu, izstopi in hiti v nasprotno kmečko hišo. Tje se je bilo zateklo že več ljudi. Par minut potem, ko je dotični duhovnik stopil v hišo, treščil strahovito — le nekaj metrov proč! Grozen strah pretresel je vse. Misli se je, da je zadelo v voz, ki se je začel počasi premikati dalje. Kakšna nesreča bi se bila lahko pripetila, če bi bil konj v naglem diru dirjal naprej! Res, previdnosti ni nikoli zadosti. V hudi nevihti je najbolje se ustaviti.

* **Igranje v ogrski razredni loteriji je prepovedano.** S 1. majnikom l. 1897. se je uvedla na Ogrskem takozvana „Ogrska razredna loterija“. Igranje v tej razredni loteriji je v Avstriji prepovedano, kakor sploh vsako igranje v inozemskih kakorkoli prirejenih loterijah. Tako oni, ki prodaja srečke ogrske razredne loterije, kakor oni, ki si take srečke nabavi, da celo oni, ki jih samo obdržijo, ako so se mu doposlale, je kriv dohodarstvene prikradbe. Ravno tako je kriv težkega dohodarstvenega pristopka, kdor razglaša in priporoča take srečke potom tiska ali na kak drug način, javno, ali pa objavlja izžrebane liste te loterije. Ker poklicane oblasti vedno in vedno opazajo, da ogrski kolektanti skušajo z vsemi sredstvi, spečati srečke ogrske razredne loterije tudi na Štajerskem, in se v dosego svojega namena poslužujejo celo zavitkov z napačnimi naslovi, se občinstvo svari pred nakupom takih srečk. — Neprijetne posledice protipostavne nabave teh srečk so, da se srečke zaplenijo in morebi ni dobitki zapadejo v korist države, poleg tega pa mnogo zamudna pota ter občutljive denarne kazni. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredne loterije, ako jih pa dobite brez naročila, uničite ali pa izročite jih finančni oblasti.

* **Avstrijski parnik se potopil.** Avstrijski parnik „Alpha“ se je na potu iz Filadelfije v Hamburg potopil. Ladja je izgubljena, moštvo se je pa rešilo.

* **Živinska plemenska razstava.** Na Dunaju je otvoril poljedelski minister Zenker razstavo plemenske živine, na katero je bilo odposlanih 2000 glav. Minister je mnenja, da je treba za živino povratka k naravi, tedaj zlasti gibanje na prostem, vsled česar je treba obračati posebno pozornost na pašnike.

* **Velik fižolov strok.** V Kranju je pri nekem posestniku zrastel fižolov strok, ki je dolg 35 cm.

* **Tržno poročilo.** Avstro-ogrsko tovarne za sveče so sklenile zvišati ceno svečam za 5%. Tovarnarji utemeljujejo zvišanje cen, ker so baje poskočile tudi cene surovinam. — Cena železu se bo znižala, tako so sklenili na nemški železninarski borzi v Düsseldorfu na Nemškem. Znižanje se je pričelo že 19. t. m. in sicer za železo v palicah, fino pločevino in traverze za 2 do 3 K pri toni (1000 kg). — Lastniki petrolejevih čistilnic v Avstriji hočejo na zimo povišati ceno petroleju, ker imajo baje premajhen dobiček. Zid nima nikdar dovolj! — Cena žitu je neizpremenjena. — Goveja živina pri ceni ni izgubila, pač pa močno padajo cene svinjam. — Za vinski mošt baje obljubljajo mariborski vinotrži 32 do 42 vin. za liter.

Kolera.

Zadnji čas se kolera drugod v Avstriji nikjer ni pojavila kot v Galiciji. Tam so posebno močno okužene 3 občine ob ogrski meji: Skole, Obrce in Tuholka. Skupno znaša število obolelih oseb v Galiciji od zadnjega našega poročila 32, umrlo pa jih je zadnji čas 5. Vlada je v Galiciji odredila stroge varnostne odredbe. Kraji, kjer divja kolera, so popolnoma zaprti.

Na Hrvaškem se širi kolera vedno bolj. Od 15. do 20. septembra je obolelo 34 oseb, od teh so umrle 4. Umrlo je celo zdravnik dr. Klinger, ki se je nalezil kolere na potovanju na parniku „Elizabet“. Dosedaj znaša skupno število obolelih 149, umrlo pa jih je 76, torej več kot 50%.

V Bosni kolera ponehuje. Pojavil se je v bližini Tuzle le en nov slučaj.

V Srbiji je od 1. do 20. septembra obolelo na koleri 1035, umrlo pa 294 oseb. Reka Drina je okužena. Kdor pije to vodo ali pride sploh z njo v dotiko, dobi kolero.

V Rumuniji je po uradnem izkazu sedaj celo 206 občin okuženih. Do 20. septembra znaša uradno dognano stanje obolelih za kolero na Rumunskem 1240. Dne 19. t. m. je umrlo za kolero 45 oseb.

Na Turškem, Grškem in v Rusiji kolera ponehuje.

Novejše: Na Ogrskem je zadnja 2 dni na novo zbolelo 18 oseb, umrle so 4; na Hrvaškem je zopet obolelo 38, umrlo pa za kolero 7 oseb. — Kolera se približuje našim krajem.

Mariborski okraj.

m Maribor. Dne 21. t. m. dopoldne je bila v stolnem župnišču v Mariboru otvorjena letošnja razstava cerkvene obleke. Otvoril jo je prevzvišeni knezoškof dr. Napotnik s prekrasnim nagovorom na številno zbrano odlično občinstvo. Knezoškof je razdelil tudi več slik v spomin na lanski evharistični shod med več odličnih gospej, ki so si stekle za shod posebnih zaslug. Slike je daroval sv. Oče in jih je poslala knezoškofu nadvojvodinja Marija Anunciata. V razstavi je mnogo prav lepih in umetnih del; obdarovane cerkve so jih lahko vesele.

Naš Orel se izredno živahno giblje. Poleg Orlov, Orlic in moškega naraščaja se snuje zdaj tudi vrsta dekliskega naraščaja. Kakor kažejo priglasenja, bodo vse vrste zelo številne in se obeta čez zimo zelo plodonosno društveno življenje. Predavanja se pričenejo z oktobrom. Prvi govori duh voditelj. Poskrbite že sedaj, da bo lepa udeležba. Na zdar!

m Ploderšnica. Dne 11. septembra je bila pri nas volitev župana in svetovalcev. Za župana je bil izvoljen skoro enoglasno naš g. Jože Pevec, posestnik na Gornji Ploderšnici; za svetovalce pa g. Jakob Dreisibner, Davorin Kraner in Jože Standeker. Neki Fr. Nagler je dobil samo en glas. Volitev je za nas Slovence dobro izpadla, čeravno smo na meji naše slovenske domovine. Upamo, da bo novi g. župan slovensko uradoval. Dosedanji župan ni hotel več sprejeti izvolitve, ker je baje bolehal. Hvala mu za dosedanji trud. — Cmurečki dohtar Krautgasser, ki ljubi nas Slovence samo tedaj, ko mu nosimo denar, bi rad, da bi se naša občina ali pa vsaj en del, zapisal v znano šulferajnsko šolo na Sladki gori, a mi tega ne maramo. Mi smo z našo šolo pri Mariji Snežni popolnoma zadovoljni. Tukaj se otroci poučujejo vsaj na podlagi materinega slovenskega jezika. V šulferajnskih šolah pa se vzgajajo nemškutarji, teh pa mi ne maramo. Može s Ploderšnice in Šomarta, ostanimo trdni! — Volilec.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. „Štajerc“ je v svoji številki 31 t. l. lažljivo napadel našega velezaslužnega g. župnika. Drihal je grdo tudi po benedičkem županu. Dopis je čisto podoben dobro poznanemu dopisniku „Štajerca“, ki je koval in mantral dotični dopis pred ogledalom, ker je pisal tako, kot bi slišal rasti travo in žvižgati plot. Sodnijska preiskava pa je našla resnico.

m Sv. Anton v Slov. gor. Tako veličastnih in krasnih dni še ni doživela naša župnija, kakor sta bila 13. in 14. september. Pet novih zvonov je dobila naša cerkev in po teh pet je šlo v Ptuj z največjo slovesnostjo 21 voz, ki so vozili 5 zvonov in 88 belo oblečenih deklic ter veliko število drugega ljudstva. Vse se je čudilo prelepemu kinču, s katerim so okrasile belo oblečene deklice vozove in zvonove. Med neprestanim petjem so se bližali zvonovi svoji novi domovini, bili blizu cerkve slovesno pozdravljeni ter z molitvijo, godbo in pesmijo spremljani do cerkve. Nastane mrak; zažarijo se na visokem hribu sv. Anto-

na kresovi, pevec zapojejo velečastitemu g. župniku podoknico, godba svira in vseh 7 županov naše občine izroči svojemu dušnemu pastirju kot znak hvaležnosti prekrasno diplomu, skatero ga imenujejo svojim častnim občanom. Umetni ogenj in kresovi so poznani v noč naznanjali veselje, ki je vladalo po celi župniji. V nedeljo potem se je okoli osme ure zbrala nešteta množica; pod vodstvom p. Nikolaja so bili zvonovi kršчени in začeli so jih vleči v zračne višine; najmanjša dva so potegnile v stolp male, belo oblečene deklice, prihodnja dva mali dečki in največjega odrasli možje. V dveh urah so bili vsi zvonovi v stolpu. Vse občuduje in hvali spretnost zvonarja Graßmauerja iz Inomosta. Sedaj, ko to pišem, se je oglašil že največji zvon. Mrak je že in ne vidim solz veselja, ki se pretakajo v tem trenutku po celi župniji, vem samo to, da peresu ni mogoče popisati veselja, ki vlada v srcih dobrih faranov. Še eno veselje nas čaka. Prelepi novi gledališki oder si je napravilo z ogromnimi stroški Bralno društvo; vse težko pričakuje prve igre na njem, ki se bo uprizorila dne 28. septembra.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Tukaj je umrla gostilničarka Ljudmila Solak po dolgotrajni bolezni. Velikanski pogreb je pričal njeno priljubljenost. Par dni poprej pa smo pokopali kmeta Martina Kramberger, bivšega župana Sp. Voličine, kateri je bil vsled svoje bolehavosti prisiljen odložiti to častno mesto. N. v m. p.!

m Fram. Pretekli teden sta umrli 2 ženi s Planice, in sicer v mariborski bolnišnici. Ena izmed njih, Marija Hojnik, največja kmetica na Planici, je stara 39 let ter zapušča šestero otrok, izmed katerih štirje še ne hodijo v šolo. — V petek zvečer okoli 7. ure je razsajala tudi pri nas huda nevihta s točo, ki je povzročila po vinogradih veliko škodo.

m Ruška koča se zatvori v nedeljo, dne 28. septembra. Pri sv. Arelu bo isti dan sv. maša, popoldne pa v koči veselica in koncert na „mehe“.

m Sv. Anton v Slov. gor. Zelo lep, popolnoma nov gledališki oder si je nabavilo naše bralno društvo. Na tem novem oderu bo uprizorilo v nedeljo, dne 28. septembra v šoli prvokrat dve igri: „Dve materi“ in „Boljša je kratka sprava, kakor dolga pravda“. Pred in po igrah nastopi pevski zbor. Med odmore zabavajo tamburaši. Prosta zabava se vrši v prostorih gostilne Stefanije Rojs. Med prosto zabavo šaljava pošta, srečolov, petje tamburanje in drugo. Ker je čisti dobiček namenjen za poravnavo velikega dolga, ki si ga je naredilo bralno društvo z nabavo novega odra, zato se vsi prijatelji poštena zabave in koristnega društvenega življenja prav prisrčno vabijo. Odbor.

m Šmartinski veteranci prirede prihodnjo nedeljo v Framu veselico.

Ptujski okraj.

p Breg pri Ptuj. Poročalo se je, kako so nekateri nemškutarji celo na cesarjev rojstni dan malo preveč dali duška svojim protiavtstrijskim čustvom, da so klicali celo ta dan: „Heil Bismark!“ Tudi pri nas sem se čudil neki prikazni, ki mora vsakega avstrijskega čutečega državljana žaliti in žalostiti. Znano je, da nemški mestni zastopi v Mariboru, Ptujju itd. prepovedujejo in po policajih in žandarjih s silo snemajo slovensko zastavo, dasi je od cesarja potrjena. Nemškutarji pa seveda smejo tujo, vtihotapljeno frankfurtsko zastavo izobešati. Tako je Bismarkova frankfurtska zastava plapolala dne 18. avgusta 1913 na cesarjev rojstni dan na občinski hiši na Bregu, kjer je c. kr. orožniška postaja. Kako bi planili čez slovensko zastavo, pod katero so Slovenci čez stoletja prelivali kri za Avstrijo in cesarja, a protiavtstrijska frankfurtska zastava jih nič ne bode v oči, jim lahko mirno pred nosom vihra. Saj so tudi očki Ornig izobesili na rotovžu protiavtstrijsko in protihabsburško žoltorudečečno zastavo, dasi so si n. pr. dne 23. avgusta pred nadvojvodo Friderikom v Mariboru pripeli cesarjevo odlikovanje na prsi, menda zato, da bi z odlikovanjem avstrijskega cesarja zakrili svoje, vsenemcem in protestantom prijazno lice. Opomba: „Štajerc“ je gotovo te ljudi hudo zdelal zaradi frankfurtske, ker on edini — tako vsaj sam pravi, četudi menda še sam sebi ne verjame — zastopa in brani koristi avstrijske države in vladarske rodovine. Vi že veste, g. urednik, jaz ne vem, ker ga ne berem.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V petek, dne 19. septembra, je razsajal tukaj hud vihar z nalivom. Vmes je padala tudi toča, ki je zlasti na gornjem polju naredila precejšnjo škodo na ajdi, ki se letos itak ni ugodno razvijala. V nedeljo, dne 5. oktobra, ima podružnica Slovenske Straže za župnijo Cirkovce in Sv. Lovrenc občni zbor s poročilom odbora, petjem, deklamacijami, govori in šaljivim prizorom. Vsi ste iskreno vabljeni!

p Sv. Trojica v Halozah. Venec ob steni čitalnice in trobojnice zagledamo, ko smo prišli po ranem sv. opravilu iz cerkve. Torej nekaj bo danes, 14. septembra, pri Bralnem društvu. In res, v društvenih prostorih zagledamo tistega, kojega mično in prepričevalno pridigo o dobrih delih smo slišali v cerkvi. Neutrudljivi voditelj Slovencev, gospod poslanec dr. Korošec, nam je prvokrat pri Sv. Trojici priredil društveni shod, na katerem nam je razjasnil pomen in korist obstrukcije v deželnem zboru, da naši slovenski poslanci zato dalje obstruirajo, ker še v ničem niso prenehale krivičnosti zgornje- in srednještajerskih Nemcev nasproti spodnještajerskim Slovincem. Od 21 milijonov, namenjenih v blagor, podporo in gospodarski napredek štajerskega prebivalstva, se za spodnjo, to je za slovensko tretjino prebivalstva še zmiraj v deželnem zboru noče več privoliti, kakor komaj za 1 milijon, dasi bi se moralo v prid Slovincem obrniti 7 milijonov, to je tretjino od vsega, za to določene denarja. Niso tedaj mogli naši slovenski poslanci kot branitelji koristi svojega slovenskega ljudstva, tega

dalje gledati in privoliti, da bi Slovence na Štajerskem samo izrabljali za davek in tlako za zgornje- in srednještajerske nemške koristi, da bi se jim samo denar jemal iz žepa, dalo in za nje storilo pa se ne bi nič od tega, kar jim po pravici gre in pripada. V velikem številu zbrano ljudstvo v čitalnici je to postopanje slovenskih poslancev v deželni zbor hvalježno in s prepričanjem odobravalo ter zaklicalo svojemu prvoborniku gromovito in navdušeno priznanje. — Razveseili je g. poslanec tudi nas mladeniče na mesečnem shodu Mladeniške Zveze s svojim obiskom in prelepim govorom o praktičnem življenju mladeniča, ki hoče in zamore dandanes le s pomočjo društev srečen in slovenski domovini koristen postati. Za vse mu prisrčen: Bog plati!

p Iz ormoškega okraja. Blaženi mir je vladal nad zemljo in vodami, nad šumami in travniki, nad goricami in po cestah našega okraja. Zdaj pa se je začelo neko šumno vrvenje in drvenje: okrajne komisije švigajo sem in tja, merni traki plapolajo po zraku, zaspane ceste pa, ki so čakale že leta in leta na lepšo suknjo, gledajo začudeno okrog sebe in se vprašujejo: „Kaj pa se je zgodilo, da nam hočejo Središčani zdaj naenkrat zmeriti svatovsko oblačilo?“ — Vse molči! Samo naši volilni možje in župani si na tihem šepetajo: „Nove volitve bodo v okrajni zastopi!“ Iz ljudstva pa se sliši samo en glas: „Le vkup, le vkup, „zgornji in spodnji“, ker takih ljudi ne rabimo v zastopi, ki se nas spominjajo samo tedaj, če pridejo volitve.“

p Ormož. Prejšnjo nedeljo so ormoški Sokoli priredili neki večji dirindaj, na katerega so povabili tudi sosednje središke, ljutomerske in druge „sokolčke“. Le to se nam zdi čudno, da prirejajo ti ljudje veselico pod imenom „Narodna društva v Ormožu“. Saj so vendar tudi druga katoliška slovenska društva v Ormožu ravno tako, če ne bolj narodna. Liberalci imajo s tem namen, čim več naših pristašev zbobnati na njih prireditve, kjer se jim razlaga v lepih besedah liberalni evangelij.

p Osluševci. Zopet se bliža čas kožuhanja koruze, čas tistega plesa, s katerim se pogreza naša mladina v grdo blato nečednosti. V naši zavedni vasi se še tudi najdejo taki gospodarji, ki mislijo, da ne morejo tega dela drugače opraviti kakor s plesom. Marsikdo se še z žalostjo spominja lanskega dogodka pri posestniku J. F. Pri obeh sosedih tega posestnika se je plesalo pozno v noč. Pisec teh vrst je bil sam očevidec teh plesov in je prepričan, da je tistega dogodka bil kriv edino-le ples. To je bil sad lanskih plesov, sad šnopsarskih beznie. Stariši! Ako vam je kaj za bodočnost vašo, za bodočnost vaših otrok, ne pošiljajte svojih sinov in hčera k takim prireditvam! Saj vam je lanski dogodek jasen dokaz, da le pri takih snivališčih najbolj propada vaša mladina. Od kar imamo Mladeniško Zvezo, so sicer take norosti skoro popolnoma izginile. Pride pa včasih kaka tuja liberalna svojat razgrajati v našo mirno vas v nadi, da se bodo zopet zalivali z „dežnico“. Tisti posestniki, ki vas tako veselijo to neumno skakanje po hiši, odprite vendar enkrat oči, ne prirejte plesov, ne delajte nečast našim zavednim vaščanom in naši Mladeniški Zvezi! Saj vam mora biti jasno, da vam je le v lastno škodo in najbolj pa v škodo vaših otrok. Kakšen dobiček pa imate od tega hreščanja? Mnogo dela še čaka naša Mladeniška Zveza.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. septembra priredi Marijina družba in Mladeniška zveza Konstantinovo slavnost. Ob pol 10. uri bo v spomin desetletnice Marijine družbe blagoslovljenje novih podob sv. Alojzija in sv. Neže, slovesna procesija v cerkev, pridiga, med sv. mašo skupno sv. obhajilo Marijine družbe in članov Mladeniške zveze. Hitro po sv. opravi ima Mlad. zveza slavnost na cerkvenem prostoru. Slavnostni govornik je veleč. g. dr. Hohnjec; nastopijo razni govorniki iz sosednjih župnij, sodeluje slavni pevski zbor od Sv. Tomaža. Mladenci, potrudite se v Lovrenčko dolino. Prijazno vabi odbor.

p Ormož. Za pretečeno nedeljo napovedana veselica in gledališka predstava se vrši v nedeljo dne 28. t. m. po večernicah na vrtu Ormoške posojilnice. V slučaju slabega vremena pa samo gledališka predstava v nedeljo pozneje to je dne 5. oktobra popoldne v dvorani pri g. Skorčiču. Pridite gotovo vsi.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Ljudje, ki poznajo naravo naših glasnih in „tihih“ liberalcev, pravijo, da je tem njih propad napravil mnogo škode pri njih zdravju. Posebno se jezijo na „klerikalne“ urednike in dopisnike. Mož, ki je z vso gotovostjo mislil, da bo postal načelnik namesto zaslužnega g. Rajha in ga bo liberalna stranka kandidirala za deželni zbor (glasom pogovora pred 10. dnevi pri Vavpotiču), je postal silno žalosten. Res, v Ljutomeru in na Murskem polju za liberalce (tudi „tihe“) ne cvetejo rožice.

l Sv. Križ na Murskem polju. Ker je naša lepa cerkev posvečena sv. križu, se je v smislu letošnjega pastirskega lista Nj. Prevzvišenosti knezoškofa lavantinskega spoznalo tem primerneje, tudi pri nas na slovesen način proslaviti 1600letnico zmage sv. križa nad poganstvom. To se je zgodilo potom 3dnévnice dne 12., 13. in 14. septembra t. l. Na podlagi 4 slik v prezbitariji (Konstantinova prikazen, Najdba sv. križa, Povišanje sv. križa in Sodnji dan) se je v obilnem številu zbranim vernikom v šesterih pridigah razlagala zgodovina sv. križa in pomen letošnjega jubileja. Pridigoval sta domača dva gospoda in vlč. g. kaplan Štuhec od Kapele, v spovednici pa so pomagali sosedni gospodje. Štirikrat so se vršili skupni obhodi ali obiski cerkve ter opravljali potrebne molitve v dosegu jubilejnega odpusta. Najlepše pa je bilo v nedeljo na praznik Povišanja sv. križa. Po slovesni sveti maši, med katero je bilo skupno sv. obhajilo belo oblečenih deklet, smo se uvrstili v procesijo z Najsvetejšim, ki so ga nosili mnogočastiti g. dekan M. Jurkovič iz

Ljutomera. Procesija, pri kateri so nastopili tudi veteranci, se je izjemoma podala v deželo sv. križa, na pokopališče, kar je gotovo rajnim, za katere se je molilo, prineslo tolažbe, na žive pa naredilo globok utis. Sploh nam cela slovesnost, za katero se imamo zahvaliti najbolj domačemu vlč. g. župniku J. Weixl-u, ostane v najlepšem spominu.

l Ljutomer. V nedeljo, 28. septembra ima Ljutomerska Dekliška zveza svoj mesečni sestanek v bralni sobi, takoj po večernicah. Zeli se, da bo udeležba polnoštevilna. Torej na veselo in polnoštevilno svidenje!

l Cezanjenci pri Ljutomeru. Veleč. g. Jožef Toplak, vikar v Mariboru je v času bivanja kot kaplan v Ljutomeru in kot veslačni odbornik našega bralnega društva podpiral društvo ne le gmotno, temveč z bogatim obdarovanjem prav lepih in koristnih knjig. Odbor si šteje v prijetno dolžnost izrekat i veleč. g. podpiratelju najiskrenejšo zahvalo. Bog plačaj!

l Sv. Kr ž na Murskem polju. Naše bralno društvo vabi domačine in sosedje na veliko Konstantinovo slavnost, ki jo priredi v nedeljo, dne 28. septembra na novem odru v Slomšekovi dvorani. Začetek takoj po večernicah. Na vsopred so lepe pevške in tamburaške točke, govor vlč. g. Štuhca o Konstantinovem jubileju, primerne deklamacije in zgodovinska igra „Sv. Just“, ki nam kaže preganjanje kristjanov pred Konstantinim odlikom. Predno bodo nekateri izmed naših tamburašev odšli k vojakom, se še hočejo skupno s svojimi dosedanjimi tovariši pokazati na novem odru v obliki nekdanjih rimskih vojščakov. Z ozirom na novi oder se preplačila hvalježno sprejemajo. V nedeljo, dne 28. t. m. prihitite torej vsi v Slomškovo dvorano!

l Novo ustanovljeni požarni brambi na Rožickem vrhu je podaril veleč. g. P. Ivan Pavec, oskrbnik admontskih posestev v Gornji Radgoni 10 K, za kar mu izreka vodstvo pristrčno zahvalo. Živeli posnemalci!

Slovenjgraški okraj.

s Smartno pri Slovenjem Gradcu. Ponovitev igre se je kljub slabemu vremenu dobro obnesla. Kakor zadnjič, pa še bolj junaško, so nastopili vsi igralci tokrat. Za mnogi trud in potrpežljivost igralcem, pevcem, skrbnim dekletom za mnoga vence in lepe šopke ter vsem drugim, ki so sodelovali, se najtopleje zahvaljuje odbor.

s Smartno pri Slovenjem Gradcu. Strela udarila. Pretečeni petek dne 19. septembra 1913 je bil pri nas čuden dan. Od zgodnjega jutra in pozno v noč je hudo grmelo, ploha se je vlivala za ploho, zelo debele toča je začela dvakrat padati, a k sreči je v par minutah prenehala. Zvečer ob 7. uri je udarila strela v hišo Franca Mrzdovnik, p. d. Grobelnikovo v Doužah. Mož in žena sta ravno večerjela. Strela udarila tudi v moža, ki je v par trenutkih izdihnil. Hiša je zelo poškodovana, a zgorela ni. Bog nas varuj nagle smrti!

s Turiška vas pri Slovenjem Gradcu. In vendar smo jo pogodili, kakor smo že dolgo časa sanjari. Prvokrat smo priredili prejšnjo nedeljo, 14. t. m., veliko slavnost pri nas pod milim nebom. Veselo so plapolale trobojnice iznad poslopij in dreves in veličastno so pokali papirnati topiči v prijazen pozdrav mnogoštevilnim milim gostom iz vsega slovenjgraškega okraja, iz prelepe Mislinjske doline. Kar smo premogli z združenimi močmi, smo storili, da dostojno in hvalježno proslavimo Konstantinov jubilej. Naši vrli pevci so neumorno prepevali slavnosti primerne pesmi, naši, vse hvale vredni igralci pa so se podstopili precej dolge in težavne igre: „V tem znamenju boš zmagal“. Kako mi je srce trepetalo, ko sem videl med njimi tudi take, ki še niso nikoli nastopili, in ko sem zapazil med priprostim kmečkim narodom tudi visoko študirane gospode in še celo milega našega rojaka, veleblagega g. nadsvetnika Rogina. Kaj bo, kako bo šlo? Zvonček se oglašil, zavesa pađe, množice poslušalcev pa skoraj pozabijo dihati, ko zagledajo svoje rojake, domače sinove in hčere, na odru, pa v tako krasno lesketajočo se rimski obleki, kakor bi res živeli v dobi Dioklecijanovi. Glej jih le, kako se postavljajo vojaki, kako nežno ljubko nastopajo kristjani, kako korajžno zgovoren in navdušen je posebno Maksencijev namestnik! Maksencij in Konstantin! posebnost pa še njegova mati Helena s spremljevalkami vred in vsi drugi so izvrstno pogodili svoje vloge, čeravno jim je hotel nasprotni veter nagajati. V največje naše veselje pa nas je tudi tokrat počastil med drugimi g. prof. Vreže iz Maribora. Pred igro nam je razložil v prav poljudni besedi pomen letošnjega jubileja, nam živo slikal trpljenje prvih kristjanov in zmago Konstantinovo, velikanski vpliv sv. križa na vedo in umetnost in ves družabni red ter nas končno navduševal, da se trdno oprimemo in vselej zvesto držimo naših narodnih svetinj: sv. vere in Križanega in pa ljube, lepega jezika materinega. Glasni „Živio!“-klici so pričali, da so te besede segle globoko in vzbudile trdne sklepe za bodočnost. Hvala njemu kakor tudi našemu preč. g. kaplanu I. Kodriču na tem mestu, ki je bil duša in gonila moč prekrasni prireditvi! Navdušenje je bilo tako veliko, da so morali igralci takoj obljubiti, da so na istem kraju drugo nedeljo, dne 21. t. m., ob ¼4. uri popoldan nastopili z isto mično igro.

s Brezno. Ob velikanski udeležbi iz domače in vseh sosednjih far so v nedeljo, dne 14. septembra, v slovesnem sprevodu fantje, zbrani polnoštevilno, med veselim petjem in glasno molitvijo prenesli „Konstantinov“ križ na primeren kraj ob državni cesti. Tam naj kraljevo znamenje s svojimi napisi priča, da so ob 1600letnici krščanske svobode tudi v Dravski dolini ljudje po večini javno častili križ, znamenje odrešenja, pa tudi ključ pravega napreda in pogoj za doljnega blagostanja. Treba je le, da potegnejo moški s Kristusom tudi v javnem nastopu, zlasti ob raznih volitvah. „Kdor ni z Menoj, je zoper Mene. Ne tisti, ki kliče, Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak tisti, ki stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih“ kliče nam vsaki križ, najbolj glasno pa križ v spomin velikega cesarja Konstantina in še večje nje-

gove matere cesarice Helene, ki sta toliko storila za razvoj krščanstva in čast katoliške cerkve. „Ostani zvest materinemu rodu in jeziku, drži se domače grude“, nas uči iz križa On, ki je celo svoje življenje ostal v svoji, četudi peščeni domovini, ki je ostal vedno zvest svojemu, četudi od vseh zaničevanemu judovskemu narodu. — Zmagujmo s Križanimi!

s Velenje V nedeljo, dne 28. septembra zjutraj takoj po prvem sv. opravi se vrši zborovanje Jugoslovanske Strokovne Zveze v Društvenem Domu Kmetje, rudarji, delavke, mladina, pridite vsi! Govori g. Žebot iz Maribora. Pridite v obilnem številu. — Veselica J. S. Z. z igro „Turski križ“, ki je bila določena za dan 28. t. m., se preloži na poznejši čas, radi jubilejne procesije, ki bo trajala od 3. do 5. ure popoldne.

s St. Janž na Vinski gori. V nedeljo, dne 28. t. m. priredi naše Izobraževalno društvo veselico. Na vsopred ste med drugimi dve igri ena za mladeniče in ena za dekleta in srečlov. Vabimo že danes na to prireditev.

Celjski okraj.

c Celje. Poroka. Dne 15. septembra se je poročil v mestni farni cerkvi v Celju orožniški stražmojster in postajevodja Jožef Šosterič iz Vranskega z gosodično Lo o Ottenschläger na Vranskem.

c Hmelj. Braslovče, dne 21. septembra. Kakor so hmeljarski časniki ves čas poročali, tako je poročal tudi „Slovenski Gospodar“, da bo letošnja bernja slaba, srednja bernja in da bodo cene kolikor toliko visoke. Kar se tiče bernje, ni bila večja, kakor se je poročalo, ampak še precej manjša. Cene pri hmelju so tudi precej visoke, le žal, da ne za štajerski hmelj. Vzrok je pa ta-le: Pri nas je dozorel hmelj dobrih 8 dni poprej kakor navadna leta. Na Češkem, Nemškem in drugod pa 14 dni pozneje kot navadno. Torej ta čas, ko smo imeli mi hmelj že naprodaj, še ni bilo nobenih pravih cen, ampak kupci so ga kupovali takorekoč po cenah spekulacije, da so bili brez skrbi in da po taistih cenah nič ne izgubijo. Ko se je pa začela trgovina s češkim in nemškim hmeljem, je takoj veljal češki hmelj 500—600 kron 100 kg, nemški pa skoro ravno toliko. Tačas je bil savinjski hmelj že do 80% prodan povprečno po 385 kron. Na svetovnih trgih so pa šle cene še višje, n. pr. žatečki hmelj je veljal tudi 620 kron 100 kg; pri nas pa še ta hmelj, kar ga je še, se ni dražje prodal kakor 400 kron za 100 kg. To je tako hud pritisk cen na naš hmelj, da se tak še ne pomni. Da smo mi prodajali naš hmelj 40—80 vinarjev ceneje pri 1 kilogramu kakor v Žalcu, to je bilo že večkrat, pa 2 kroni in še več ceneje kakor letos, to je nezaslišano. Veliko je tudi naprejprodaja kriva, da se trgovina ne more že v začetku pravilno razvijati. — Florian Rak.

c Galicija pri Celju. Žalostno so se oglasili dne 23. avgusta zvonovi gališke in jungerške cerkve ter so naznanili, da je neizprosna smrt posegla med fante in prerezala nit življenja blagemu mladeniču Francu Šubergjerju v najlepših letih v 26. letu starosti. Neizprosna jetika tudi njemu ni prizanesla in ga kot edinega sina odtrgala od starišev in sestre. Rajni France je bil vnet delavec na društvenem polju in zvest čitatelj katoliških listov. Že l. 1907. je bil nevarno bolan za pljučnico in se je moral podvreči nevarni operaciji. Ozdravel je za silo, toda kal boleznij je še vedno fičala v njegovih prsih, dokler ga ni letos ob Veliki noči položila na smrtno posteljo. Bil je spreten mizar-samouk in je slovel daleč okrog. Za jungerško cerkev je izdelal krasno kapelico. Skoraj pri vsaki hiši v okolici imajo za spomin kaj njegovega dela. Posebno je pa posvetil svoje moči Izobraževalnemu društvu, katero je izgubilo v njem najboljšega delavca. L. 1911. je napravil nov oder, na katerem je kot spreten igralec tudi mnogokrat nastopil. Bil je tudi več let knjižničar in odbornik društva. L. 1909. je bil potrjen k vojakom in je opravljal svojo službo pri pionir-jih v Ptuj. Tudi med svetom ni pozabil naukov, ki mu jih je položila njegova skrbna mati na srce. Zato je pa tudi umrl ves udan v voljo božjo, še-le prejšnji dan previden s sv. zakramenti za umirajoč. Njegov pogreb je bil veličasten. Na njegovem domu in pri odprtem grobu je govoril v ginljivih besedah slovo župan g. Martin Krajnc. Pevci pa so zapeli žalostinke. Solznih oči so gledali njegovih tovariši na belo krsto, ki jim je zakrila dragega prijatelja. Izginil je dragi France iz tega sveta, na katerem je vžival le trpljenje. Črna zemlja je pokrila tvoje telo, toda spomin na tebe bo ostal med nami, dokler si ne podamo roke tam, kjer ni več ločitve: nad zvezdami. Počivaj v miru!

c Galicija pri Žalcu. Čakal sem, da bo kdo kaj poročal iz Galicije; ker pa nič ni bilo, moram Vam, g. urednik, kot stari znanec poslati nekaj novic, da ne boste mislili, da že spimo zimsko spanje! — Dne 1. septembra t. l. smo dobili tukaj novega župnika, č. g. Avg. Jager, doslej m. kaplana v Ptuj; zlatomašnik g. Jan. Košar so namreč stopili v pokoj. Lepo smo sprejeli novodošlega župnika že na predvečer, dne 31. avgusta. Postavili smo 9 slavolokov s primernimi napisi, in streljali oba dni, da se je stresala cela Galicija. Pri Matjaževi hiši, kjer je čakala velika množica, je novodošlega župnika v jedernatih besedah najprej pozdravil č. g. kaplan Zajc, domači pevski zbor je zapel mično podoknico; nato je govoril v imenu občine pozdrav vrli naš župan g. Mart. Kranjc; gro-moviti „Živio!“ je sledil njegovim, zares krasnim besedam. V imenu šolske mladine se je poklonila šolarica v lepih besedah ter izročila novemu g. župniku duhteč šopek cvetic. — Pri inštalaciji dne 1. avgusta, katero so izvršili mil. g. opat Ogradi, nas je posebno prijetno iznenadila navzočnost celjskega glavarja, obče spoštovanega g. pl. Müller-ja. Novodošlemu g. župniku kličemo: Bog blagoslovi Vaš prihod! Ta-

ko imamo sedaj v župnišču, mislite si, g. urednik, Jagra in Zajca! Ali ni to fletno? — Dne 17. septembra smo spremili k večnemu počitku mladeniča v najlepših letih, Jakoba Krušič v Železnem; bil je korporal pri c. kr. infanterijskem polkušt. 87 v Pulju. Prišel je domov na dopust po smrti; padel je iz visel nekega kozolca in si pretresel možgane ter moral leči v hladni grob! In 3 dni pozneje so zopet zvonili žalostno zvonovi; preminula je v cvetu svoje mladosti vrla deklica Jožefa Toman. Zavratna sušica jo je po dolgem hiranju spravila v grob. Počivajta v miru!

c Petrovče. Že dolgo goji mladina srčno željo, priti v Petrovče, da bi se tam na Marijinem Sreču navdušila za vzvišene vzore srečnega mladostnega življenja. Zato pridite vsi naši mladeniči in mladenke Savinjske doline in sosednjih krajev prihodnjo nedeljo, to je 28. septembra, v Petrovče, posebno še tisti, ki se jim ni bilo mogoče udeležiti katoliškega shoda v Ljubljani. Vspored: Ob 9. uri dopoldne pridiga in slovesna sv. maša. 2. Zborovanje v Društvenem Domu. 3. Po večernicah vrtna veselica s prav živim programom. Pevski zbori dobrodošli! V nedeljo vsi v Petrovče!

c Dobrna. S 1. oktobrom nas zapusti poštar H. Goll in se preseli v Velenje. Na Dobrni se je dal jako malo videti, drugod ga je bilo pa povsod dosti, kjer se je šlo za kako barantijo. Slišale so se različne pritožbe in je tudi že sodnija imela nekatere njegove zadeve v rokah; no, enkrat je vendar moral oditi. Z njim bo baje šel tudi Avgust Hasenbichl, to se pravi, če ne bo svojo veletrgovino s pomočjo Golla zopet nadaljeval. Obrtni kroge bi va vprašali, ko ravno o Gollu in Hasenbichlu govorimo: 1. sme li poštar barantati in 2. sme li imeti trgovec odprto prazno trgovino?

c Gornja Ponikva. To je bilo zopet veselje med našo mladino zadnjo nedeljo. Eni so proizvajali igri: „Marijin otrok“ in „Sinovo maščevanje“ tako izborno, da se na mestnih odrih ne igrajo boljše, drugi so pa z velikim zanimanjem občudovali kretanje igralcev in njihovo prednašanje. Še bolj pa je ugajala vsebina iger. Le škoda, da je oder premajhen in prostor za občinstvo pretesen. Na primerno velikem odru bi naredili igri še ves drugačen vtis. Misliti bi treba na večjo dvorano in večji oder, z drugo besedo, staviti bi treba društveni dom. Bralno in pevsko društvo naj zastavi vse svoje moči, da se ta plemenita misel uresniči.

c St. Jur ob južni železn. Znana je stara prislovia: „Kdor slavnih mož ne časti, njih imena vreden ni“. Res je to in zlasti tržki liberalci bi si naj to gesto zapisali za ušesa, sem si mislil. Pri zadnjih občinskih volitvah sem opazoval, da so postali liberalci burja in strast, eni so si skoraj noge, drugi jezik, tretji pa pamet „znučali“, in ni čuda, ako so v slepi strasti enemu svojemu zaslužnemu možu povzročili veliko blamažo. Ko so namreč dne 20. avgusta pri občinskih volitvah v II. razredu s svojimi kandidati, zlasti s svojim kronprincem za županski stolec, sijajno propadli, so za I. razred svoje, na zaupnem shodu določene kandidate, urno spremenili, a o tej spremembi niso niti obvestili vse svoje volilce, niti celo g. ravnatelja kmetijske šole, ampak pustili, da je ta mož nevede in edini se držal prvotne liberalne discipline ter moral tako vse osmešiti, kojim je dal edini glas. To dejstvo je za liberalno stranko jako značilno, da stranka svoje odlične može tako izpostavlja.

c Gornji Grad. V nedeljo, dne 31. avgusta, se je vršila pri nas veselica, združena s shodom J. S. Z. Ob 3. uri popoldne je otvoril predsednik J. S. Z., g. Rifel, zborovanje ter podelil besedo delavskemu organizatorju štajerskega okrožja J. S. Z., Vekoslavu Zajcu, ki nam je risal, kako odirajo razni kapitalisti naše zbog kmečko ljudstvo. Našel nam je krivice, ki se nam gode. Udaril je tudi po rdečkarjih in omenil, kako oni ljudstvo begajo ter veliko obetajo, pa prav nič ne strijo. Nato je še govoril ter navduševal k pristopu v J. S. Z. g. kaplan J. Rabusa, na kar se je shod zaključil.

c St. Jur ob Taboru. V naši občini, in sicer v Ojstriški vasi, se večkrat pojavlja tifus (legar). Krive so temu največ krajevne razmere, nizka lega in slaba pitna voda. Občina je naprosila g. dr. Ivana Kunsta iz St. Pavla, za predavanje o tej bolezni. Gospod zdravnik je nato v nedeljo po večernicah eno uro govoril o legarju, v čem obstoji, kako se kaže, kako razširja po bacilih, kako se ga varovati, kako zdraviti. Dal je pojasnila še na razna vprašanja. Cerkvena hiša je bila polna občinstva, ki želi, da bi se taka strokovna predavanja v poljudni obliki vršila še večkrat. Beseda izda več ko knjiga.

c Dramlje. Ali bo občina še dolgo pustila čakati volilce na občinske volitve? Z lanskim adventom bi bil moral novi odbor nastopiti, pa še zdaj ne dobimo pravilnega imenika pred oči. Kaj odlagate z njim, če je bil prvi imenik res pravilen in ga ni glavarstvo zavrglo? Ali ne vidi c. kr. okrajno glavarstvo te poškodnosti pri naši občini?

c Zibika. Dne 21. t. m. se je vršil pri nas sijajen shod S. K. Z. Prišel je poročat ykljub skrajno grdemu vremenu naš državni poslanec in deželnega glavarja namestnik g. dr. Jankovič iz Kozjega. Omenil je važnost letošnjega velikanškega hrvaško-slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani ter povdarjal, kakšno moč imajo že zdaj naše vsestranske organizacije. Nadalje je povdarjal delavnost naših poslancev v deželnem in državnem zboru in omenjal, da se je marsikatera postava osnovala ali izpremenila na korist slovenskemu kmetu. Može in mladeniči, katerih je bilo vkljub grdemu vremenu še čez 200, so z velikim zanimanjem sledili poučnemu govoru g. poslancea.

Stavila so se razna vprašanja, na katera je gospod poslanec točno odgovarjal. Končno stavi domači gospod župnik resolucijo, v kateri s splošnim odobravanjem izreče neomajano zaupanje poslancem naše S. K. Z.

c Celje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 5. oktobra ob 3. uri popoldne po večernicah v vrtni dvorani hotela pri Belem volu gledališko predstavo „Kovačev študent“, spevoigra v treh dejanjih s spremljevanjem glasovirja. Prvokrat nastopi tudi novoustanovljeni mešani zbor Izobraževalnega društva. Med odmori svira društveni tamb. zbor. Po igri prosta zabava s srečolovom. Vsi člani, kakor tudi prijatelji našega društva so najprišrečnejše vabljeni, zlasti tudi sosednja društva v Laškem, Petrovčah, Vojniku in St. Jurju.

c Vojnik. Naše slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v prostorih g. župana Vrečko Konstantinovo slavnost. Na vsoprednjo je petje, slavnostni govor in dve šaloigri „Pri gospodi“ in „Boj za doto“. Prijatelji poštene zabave prisrčno povabljene! **c Gornjsko.** Bralno društvo uprizori dne 28. septembra t. l. veliko narodno igro „Divji lovec“. Priprave so v polnem teku; nastopijo same dobro izvežbane moči. Med odmori bo svirala znana ciganska godba, ki bo tudi občinstvo razveseljevala med prostro zabavo. Slavno občinstvo bo gotovo zanimal tudi krasen oder, ki ga je naslikal gosp. Pungertnik, akademski slikar na Vrnskem. Z nabavo novega odra pa so v zvezi tudi precejšnji stroški, zato je vabimo na to prireditev vsa, kogar, ki se zanima za napredek našega ljudstva in se hoče enkrat prav dobro zabavati.

c Braslovce. Gasilno društvo v Braslovčah se stem vsem, ki so sodelovali pri društveni veselici, iskreno zahvaljuje.

c Mozirje. V nedeljo, dne 5. oktobra se vrši Konstantinova slavnost, katero priredi izobraževalno društvo ob 3. uri popoldne v hotelu „Ilirija“ v Mozirju. Spored: Slavnostni govor, narodna igra „Krivoprišček“ in drugo.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukajšnja Dekliška Zveza bo v nedeljo, dne 12. oktobra po pozni službi božji s slavnostnim zborovanjem proslavila svoj petletni obstanek. Ob tej priliki se bo tukaj vršil sestanek zastopnic Dekliških Zvez iz rogaške in šmarske dekanije, da se osnuje poseben odbor za obe dekaniji in sestavi načrt za bodoče delo. Na ta dekliški shod že sedaj opozarjamo vse Dekliške Zveze obeh dekanij.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Naše kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 28. septembra Konstantinovo in Ciril-Metodovo slavnost po večernicah v župnišču. Na vsoprednjo je slavnostni govor bogoslovca-domačina Hinka Skorca, več deklamacij, krasno petje domačega mešanega zbora. Domačini in sosedje, pridite!

c Dol pri Hrastniku. Na rožnicensko nedeljo, dne 5. oktobra se vrši pri nas blagoslovitev in razvitje zastave dekliške Marijine družbe. K tej svečanosti se zlasti uljudno vabijo članice M. D. iz sosednjih župnij.

Brežiški okraj.

b Brežice. Mladeniški shod na Posavju v Brežicah dne 21. t. m. bi bil sijajno uspel, da ni hudo deževje mnogih zadržalo. Pa itak so mnogi fantje, n. pr. iz Rajhenburga, Vidma in drugod pokazali veliko korajžo, dočim se je opazilo in povdarjalo, da je ravno domačih fantov brežke fare bilo razmeroma najmanj, čeprav bi bili imeli najmanj izgovora na dež. Po službi božji, kjer je lepo pridigoval č. g. kaplan Lasbacher iz Vidma, je otvoril zborovanje domači g. kaplan Spindler, predsedstvo pa se je izročilo mladeniču Šetincu, ki ga je znal tudi navdušeno voditi. Prvi je imenom S. K. S. Z. govoril rojak g. dr. Veble o važnosti naših izobraževalnih naprav. Na veliko presenečenje vseh je nastopil nato g. poslanec Pišek ter podajal fantom in možem prekrasne nauke, tako, da so mu le neradi pustili nehati govoriti. Posebno navdušenje je vzbudil brzovjavni pozdrav slovenskega mladeniča iz Budimpešte, še bolj pa, ko je nenadoma odajatelj brzovjavke, ki je bil med tem tudi sebe v Pešči oddal na železnico, sam nastopil ter fantom navdušeno govoril o naši mladi, a tako blagoslovljeni krščanski organizaciji in nje sadovih; bil je to brat Sever, doma iz Ormoža. Bodi mu posebna hvala za trud! Govorili so še: katoliški visokošolec Marinček o katoliškem gibanju med dijaštvom, g. kaplan Gabere o Orljih, mladeniča Vengušt in Vodusek pa celo iz Dramelj pri Celju, dočim se je več govornikov radi počelga časa moralo odreči besedi. Bile so krasne ure, ko si videl toliko vedoželjnih, mladih sil čez poldan mirno poslušati in rekel bi: v se srkati lepe nauke, pa pozabiti na obed in zabavo. Po večernicah se je vršila predstava: „Tri sestre“, ki je vsem močno ugajala. Fantje, zavedajte se, da boste kmalu vi nastopili v javnem življenju, in to v nevarnih časih! Zato pa ne pozabite sklepnih opominov g. kaplana Spindlerja, ki vam je s pesnikom klical: O bratje, bratje, prišel je čas, o bratje, bratje, kako je v vas? Zdej zvezde ugodne vladajo, zdej semena zlata padajo!

b Iz brežiške okolice. Grozno neurje, ki je v minulem tednu povzročilo ogromno škodo v vinogradih in na polju je zahtevalo tudi par človeških žrtev. Strela je udarila dne 17. septembra v hišo posestnika Hrastošeka v Bukošeku, ubila gospodarja, njegovo ženo omamila in požgala hišo z gospodarskim poslopjem vred. Drugi dan je treščilo v kozolec gostilničarja Deržiča, posestnika istotam. V soboto popoldan je ubila strela posestnika Krivca na Bizeljskem med potom iz vinograda. Isti dan zvečer požgala je strela vse gospodarsko poslopje posestniku Hribaršku na Bojsnem. Med nevihto in deževjem je padala tudi toča, ki je po nekaterih vinogradih zelo oklestila. Z vednim deževjem v zadnjem času je segnilo tudi zadržanje upanje vinogradnikov, da bo lepo jesensko veme popravilo, kar je uničil pomladanski mraz ter škodovalo mrzlo poletje in toča. Vseled prevelike mokrote zelo trpi grozdje, katerega se bo mnogo pokvarilo in uničilo. Tudi delo na polju je onemogočenol zlasti pa spravljanje krompirja, kar je največja nujnost, ker je isti začel gniti v zemlji. Sejanje ozimine je nemogoče. Po večih hišah poje boben. Ubogo kmečko ljudstvo!

b Bizeljsko. V petek, dne 19. septembra, je nastala huda nevihta in je ubila strela 43letnega gospodarja Jožefa Krivec iz Bračne vasi, št. 4, ki se je nahajal v hramu pri svojem vinogradu. Zapušča mlado vdovo in 6 otrok, katerih najstarejši šteje 8 let. Nagle in neprevidene smrti reši nas o Gospod! — Dne 24. avgusta pa se je ob 10. uri dopoldne, ko so odšli do-

mači k nedeljski službi božji, ustrelil v hipni zmedenosti 56letni kmet Franc Dernikovič iz Gornje vasi št. 17. Za njim žaluje vdova in 11 otrok.

b Rajhenburg. Pred kakimi 14 dnevi je tihotapil celjski gospod dohtar Kukovec po Rajhenburgu. Baje so ga poklicali naprednjaki zato dol iz Celja, da bi jim pomagal zoper krivično naložene kazni (v resnici pa, da vidijo po dolgem času njegovo blago obličje ter slišijo njegov prijetno doneči glas, in da mu na skrivaj povejo, da jih že zdaj lomi in muči božjast zaradi občinskih volitev.) Rad je pa še zato prišel, da si pripravlja pot za prihodnje deželnozborske volitve. Po dolgem klobasanju je prišel gospod doktor do zaključka, da si naj obrtnik ali rokodelce sama pomagata, saj ima rokodelski stan zlata tla. Eden naših somišljenikov je pa porabil priliko ter „učenega“ gospoda pošteno potegnil za nos. Ker namreč ni nobeden „naprednih“ doktorjevih varovanec začutil po dolgem njegovem govoru kakaga navdušenja, je povzel naš mož besedo ter govoril v sledečem smislu: „Vaš prekrasen govor, visokoučeni gospod poslanec, mi ne pušči, da se vam iz dna srca ne zahvalim za Vaš trud. Prepričan sem, da vse premorete, več ko vsi poslanci Kmečke Zveze vkup, in zato upam, da se bo Vaše stališče v Rajhenburgu vsled Vašega odločnega nastopa silno ukoreninilo.“ Naši se natihoma smejijo, liberalci delajo začudene obraze, najbolj začuden in vesel pa je bil dr. Alojzij in je možu krepko stisnil roko in zahvalo za laskave besede in v zavesti, da je dobil zopet „enega“ več. Gotovo se že veseli zgovorni gospod iz Celja novorazpisanih deželnozborskih volitev, ker če se je začel v Rajhenburgu tajati led, kjer je bilo zadnjič še vse zmrzlo za njega, potem bo tudi drugod šlo. Prebrisan „novi naprednjak“ pa rad pripoveduje svojim poslušalcem, kako je „nafarbal“ naprednega celjskega gospoda.

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Na rožnicensko nedeljo, dne 5. oktobra bo na sv. Gorah veliko dekliško slavlje. Slovesno se bo upeljala nova Marijina družba pri Sv. Petru. Cerkveno opravilo se na Sv. Gorah začne ob pol 11. uri predpoldne. Po cerkveni slavnosti bo dekliški zborovanje. Pridiguje in na shodu govori dr. Hohnjec. Članice Marijinih družb, Dekliških zvez in sploh slovenska krščanska dekleta iz sosednjih župnij, pridite v obilnem številu!

b Rajhenburg. Slov. kat. izobraž. društvo vabi k predstavi čarobne burke „Repoštev“ ali „Duh v Krkonoskih gorah“, ki se vrši v nedeljo, dne 28. septembra 1913 po večernicah v društveni dvorani.

Najnovejše.

Nova vojska na Balkanu.

Že med političnim ogledom poročamo o bojih med Srbi in Albanci. Novejša poročila pravijo, da so ti boji resnejši kot se je prvotno mislilo. Albanske vojne čete marširajo proti srbski meji v kolonah po 3—4 tisoč mož. V ljutih bojih napadajo Albanci z modernimi puškami in metanjem bomb. Artiljerije nimajo. Albanci in Srbi so zapleteni v boje na petih krajih na srbsko-albanski meji. Največja praska se je razvila pri Dibri, kjer so vpadli Albanci pod poveljstvom Isa Boljetineca, močni 5000 mož. Vpadli so ponoči, dne 22. t. m. Albance so vrgli Srbi nazaj s topovi in strojnimi puškami. Na strani Srbov je padel en podčastnik, nekaj vojakov pa je bilo ranjenih. Drug napad Arnavtov se je končal z begom istih. Sicer pa albanskim vpadom ni pripisovati prevelike važnosti, ker razpolaga Srbija na meji s številnimi četami, da resnejše poizkuse Arnavtov korenito uduši.

Albanske čete so vpadle tudi na črnogorsko ozemlje in so baje dne 22. t. m. zasedle mesto Tuzi, kjer se je nahajala mala črnogorska posadka 60 mož, katero so razorožili. Domneva se, da kaka tuja država hujska Albance zoper Srbe in Črnogorce. O krog Dibre, Prizrena, Djakovice, Gusinja in Tuzese vrše krvavi boji. Srbija pošilja nove čete na albansko mejo.

Kakor slove najnovejša poročila, so bili boji med Srbi in Albanci pri Dibri prav ostri. Srbi so bili v manjšini. Srbski vojni minister je odločil, da morajo Srbi, ko pridejo ojačenja, 5000 do 6000 mož broječe Albance v Dibri zopet napasti. Kraljevi ukaz je odložil mobilizacijo moravske divizije.

Strah štajerskih Nemcev. „Grazer Volksblatt“ poroča, da so dne 23. septembra popoldne 3 lovci na planini v okolici Švanberga videli enega leva, a zopet niso streljali nanj. Pogreša se nek orožnik, ki je sam patroliral po planinah. Domneva se, da je zašel ali pa ga je zver napadla.

Listnica uredništva.

Breg—Konjice: Taka poročila bodo malo pomagala, bolje je, če dotične fante spravite v mladeniško organizacijo. — Sv. Lovrenc na Dravskem polju: Hvala lepa za poslano tvarino. Se priporočam za večkrat Pozdrave! — Kamnica: Nagla sodba ni dobra. — Šmiklavž pri Ormožu: Oba dopisa še prideta na vrsto. — St. Vid nižje Ptuj: Vaše pritožbe o krajnem šolskem svetu je najbolje, da jih izročite Vašemu poslancu. — Sv. Benedikt pri Središču: Ostalo prihodnjic. Pozdravljeni. — Sv. Benedikt v Slov. gor.: Drugi del dopisa črtali, ker ne spadajo take reči v politični list. „Štajerci“ seveda kuje iz takih krajevnih neumnosti kapital, ker se sam rad valja v blatu, omečenem s šnopsom. Pozdravljeni! — Galicija: Četudi bi Vaš dopis radi v celoti objavili, nas je pomanjkanje prostora prisililo, da smo morali dopis močno črtati. Pozdravljeni! — Ploderšnica: Hvala lepa za poročilo. Smo dobili od nekega Vašega tovariša še en dopis in smo, kakor vidite oba združili. Prisrčno pozdravljeni! — Osek pri Sv. Trojici: Pritožite se na okrajno glavarstvo, ali še bolje je, če celo zadevo o potnih listih izročite poslancu.

* **Streljanje** z železnimi možnarji, kakor je to pri nas navada ob raznovrstnih cerkvenih in drugih slavnostih povzročilo je vsako leto toliko poškodb in nesreč, da je višja gosposka prepovedala ozir. omejila streljanje z železnimi možnarji in dovolilo le s posebno kolektivno prošnjo. Ta prepoved je pa tudi popolnoma opravičena, kajti mnogo poškodovancev je postalo radi neprevidnega ravnanja za vse svoje življenje pohabljenih, če niso zgubili celo svoje življenje. Toda človeška

Kaj hvalijo gospodinje?

Sredstvo, ki lajša pranje! Kakor nobeno drugo, stori to pralni izvleček „Ženska hvala“. Kdor namoči perilo čez noč z „Žensko hvalo“, zmanjša delo pri pranju na polovico. Kdor pere potem še s Schichtovim milom, se mu sploh ni treba truditi.

pamet je izumila kot najboljšo nadomestilo za železne možnarje, topiče iz papirja, ki imajo to prednost, da so popolnoma varni, jako lahki, neodvisni od vsakega vremena, trpežni in poleg tega počijo neverjetno močno; tudi njih cena ni previsoka, tako da se priporočajo slav. občinstvu najbolj za raznovrstne slavnosti, gostije in posebno za bližnje vinski trgatve. Dovoljenja od gosposke ni treba; vendar niso papirnati topiči nobena igrača za šolsko-ozir. nedoračilo mladino, kajti povzročijo lahko vsled neprevidnega ravnanja z bog svoje popolne varnosti težke poškodbe. Častiti čitatelji se upozarjajo na tozadevno oznanilo v današnjem listu.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 18. septemb. 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 92—108 kron (izjemoma 112 kron), poltolsti 76—90 kron; suhi od 68—74 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 68—82, poltolste od 48—66, suhe od 40—46, biki od 66—84, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 68 do 84 kron. Kupčija slaba, cene večinoma nespremenjene.

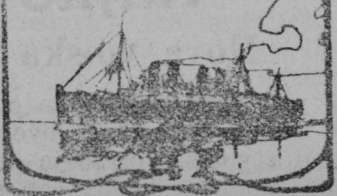
Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.12, K 1.32; teleta la (izjemoma cena od K 1.32 do K 1.36); mlade svinje od K 1.56 do K 1.60; nemške pitanske svinje od K 1.46 do K 1.52; ogrske pitanske svinje la od K 1.40 do K 1.48; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.32 do K 1.40; mesne svinje od K 1.46 do K 1.52; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K 1.40 do K 1.48; ovce od K —80 do K —90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija slaba, cene nazadovale.

Vprašanja in ponudbe.

Na prodaj ima Blaž Tovaš, posestnik v Št. Ilju pod Turjakom, pošta Misljina, več glav lepe goveje živine, različne starosti in velikosti, čista marijadvorska pasma.

Več vagonov goveje živine, plemene, za pitanje in pitane, kupi po dnevnih dunajskih cenah „Splošna avstrijska družba za vnovčenje živine“, Dunaj VIII. okraj, Lamngasse št. 4. Ta družba kupi tudi tri vagone sladkega sena. Naznani se naj cena, franko Maribor, ali pa kak druga železniška postaja. Osrednja zadruga.

Hamburg-Amerika Linie

Generalna agentura za Štajersko

Murplatz 3 **Gradec** Murplatz 3
Najhitrejša zveza Gradec—New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.

Izvrstna hrana, oskrba in postrežba.
Tedensko 3—4 vožnje iz Hamburga.

Prihodnji parniki:

»Kais. Aug. Viktoria« 16. oktobra, »Armenia« 18. oktobra, »Prinz Albert« 18. oktobra, »Imperator« 22. oktobra, »Pretoria« 25. oktobra, »President Grant« 2. novembra, »Cleveland« 4. nov.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju. Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani „4“—
14 karatne zlate ure za gospe „40“—
Srebrne ure „K 6.50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi „9.50
Pristne tula ure dvojno pokrovo „13—
Ploščate ure iz kovine „6—
Srebrni pancer-verižice „2—
14 karatne zlate verižice „20—
Amerikanske zlate double-ure „10—
Goldin Roskopf ure „4—
Prave železniške Roskopf-patent.
Prava nikeln. točno na min. idoče „K 5—
14 karatne zlate ženske ure „19—
Viseče stenske ure na nihala „10.80
Kuhinjske ure „2.40
Budilke „3—
Budilke z dvojnimi zvoncem „3.50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlat in srebrnine.

Kdor ni svojega denarja sovražnik

naj ne pozabi na velikansko trgovsko hišo Josip Druškovič, Slov. Gradec z najnovejšim zimskim blagom, tudi cenejše kakor v vsaki drugi trgovini.

Maksimilijan Poberaj
mestni zidarski mojster
Maribor, Tegethoffpl. 3
se priporoča za vsa
stavbena dela nova
in stara, strešno krit-
je, betonska dola, iz-
delavo načrtov in
proračunov. Vse toč-
no in po nizkih cenah

Veče in poljudno spisana knjiga
„Konzerviranje sadja
in vsakega vrste površ-
nine za domačo uporabo“ je
ravnokar izšla v tretji, povečani
izdaji. Cena 1 K, s poštnino 10 v.
več. Dobi se pri Jos. Zupanc, dež
vinarski instruktor v Ptuj. 894

Učenca sprejme takoj g. Černec,
pekovski mojster, Maribor, Tržaš-
ka cesta 11. 1119

HENRIK MATIČ
--- CELJE ---
Kolodvorska ul. 7
priporoča svojo o-
bilno in vedno svežo
zalogo
špecerijskega blaga

posebno kave
od najcenejše do najfinije
vrste, vedno sveže žgane,
ter po znižanih cenah od
svetovnoznane trdke
kave in čaja

JULIJ MEINL
DUNAJ. 851

Ženitna ponudba.

Priženil bi se rad na kakšno po-
sestvo ali gostilno vdovec srednje
starosti z lepim posestvom, za ka-
terega dobi čez 4000 kron. Pri-
pravljen bi tudi bil vzeti v najem
gostilno. Ponudbe na upravnishvo
Slov. Gospodarja pod „Slovenec“
št. 1113.

Lepo posestvo, eno uro vožnje od
Maribora, približno 33 oralov zelo
dobrega rodovitnega zemljišča,
okoli žlahtnega sadnega drevja,
se lahko do 16 glav živine redi,
za 4000 K vse vrste mehkega in
trdega lesa za posekat, stanovanje
novo zidana hiša in gospodarsko
poslopje, vse z opeko krito. Zra-
ven vinograd z viničarskim stano-
vanjem in stiskalnico, je z vsem
bogatom, ležečim in stoječim fun-
dus instructus, se po zelo nizki
ceni prodaja za 20.000 kron. Vpra-
ša se pri g. Gaube Juriju, trgovcu
pri Sv. Jurju ob Pesnici, p. Zg.
Sv. Kungota. Prekupiti izključeni.
1115

Na prodaj 2 nova mesarska voza
in eno novi „Plato“-voz, pri J.
Kokot, Maribor, Koroška cesta
št. 84. 1105

Kuharica, ki zna dobro gospodariti
in opravljati vsa kmetijska de-
la, se sprejme v župnišče z ma-
lim gospodarstvom. Natančne po-
nudbe z zahtevo plače naj se po-
šljejo na upravnishvo Slov. Gospo-
darja v Mariboru. 1122

Lepo posestvo na prodaj; od 5000
kron naprej do 30.000 kron, kaka-
šno kdor želi. Oglasi se je pri
Matiju Žižek, Kamnica št. 16 pri
Mariboru. 8

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo
zalogo blaga za moške in ženske oble-
ke, vsakovrstne barhente, odeje, velike robe, jegrove srajce itd., se
radi ogromnega nakupa blaga po jako znižanih cenah prodaja.

Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih
odej, široke 120 cm,
dolge 180 cm za K 1.50 se dobi dokler so v zalogi.
Pričakuje obilnega obiska se zabeležim

Jožef Ullaga, Maribor
Tegethoffova cesta št. 21. 1100

Ure
Točna postrežba!
Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoce-
nosti, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenik
zastonj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remat-ura K 3.50
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 18—
Kuhinjska ura K 4—
Budilka, niklasta K 3—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—

Večletna jamstva,
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urur in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Kupci posestev pozor! Na prodaj
imam posebno dobičkanosno po-
sestvo z 21 orali, kjer je mnogo
jako lepega sadnega drevja, tri
četrt orala novo nasajenega vino-
grada, gozd, njive, umetni travniki
vse v lepem razmerju ter se celo
posestvo skupaj drži. Na posestvu
so novi vzorni hlevi, za katere se
je dobila državna premija v lepem
znesku. Goveji hlev je za 11 glav,
svinjak pa za 30 svinj. Cena je
primerno nizka in jako ugodni pla-
čilni pogoji. Possestvo leži pol ure
od Sv. Ane na Krembergu, deset
minut od okrajne ceste v občini
Ledinek. Več se izve pri Francu
Kurnik, posestniku pri Sv. Trojici
v Slov. goricah, ali pa pri ozna-
čenem kraju v Ledineku. 1060

Učenec, priden in čvrst ter zmo-
žen slovenskega in nemškega je-
zika, se sprejme takoj v trgovino
Ignaca Sitar, Toplice, Dolenjsko.
1045

Razpošiljalna in zaloga
vsakovrstnih, zaječeno pristnih
dalmatinskih vin
J. Matković :: Celje
Glavni trg. 529
Najnižje cene.
Zahtevajte cenike.

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec
korenin „Ria-mazilo“ Vašega kur-
jeja očesa, bradavice, trde kože v
treh dneh brez bolečine ne odpra-
vi. Cena ene posodič z garancij-
skim pismom eno krono. 224
„Kemeny, Kašan
L. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“

Na jesen in zimo svojo veliko novo
zalogo blaga za moške in ženske oble-
ke, vsakovrstne barhente, odeje, velike robe, jegrove srajce itd., se
radi ogromnega nakupa blaga po jako znižanih cenah prodaja.

Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih
odej, široke 120 cm,
dolge 180 cm za K 1.50 se dobi dokler so v zalogi.
Pričakuje obilnega obiska se zabeležim

Jožef Ullaga, Maribor
Tegethoffova cesta št. 21. 1100

Loterijske številke.

Gradec 17. septembra 1913 31 26 72 12 17
Line 20. septembra „ 20 47 70 24 15

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnishvo samo
tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Divje
kostanje 1148

v vsaki množini, na drobno in de-
belo kupuje po najvišjih cenah,
Ignac Tisler, trgovec, Maribor,
Tegethof. cesta 19

Našel se je mlad pes, velik sivo-
rujav. Lastnik se naj oglasi pri
Jos. Ribič, žel. čuv. Cirkovce pri
Pragarskem. 1145

Izjava.

Podpisana preključeva
tem potom vse o gospodu
tehniku Antonu Ozvaldu iz
Gr. b. pri Središču izrečene
žaljeve trditve o priiki vaje,
ki j. je imela Dekliš. Zveza
v Središču, dne 5. septembra
zvečer pri L. nčarčevih na
Gr. bah. Ker se bile te trdit-
ve popolnoma neutemeljene
in ogroževale njegovo osebo
čast, ga prosiva odpustjenja
in se mu z hvalj jeva da
zadeve ni zasledoval sodnij
skim potom.

Obrež-Grabe pri Središču
dne 18. septembra 1913.

J. Črček, Fr. Žnidaršič

Mlad krojaški pomočnik se takoj
sprejme za mešano delo pri Fr.
Hainz, krojaški mojster v Krčevi-
ni št. 323 pri Mariboru. 1139

Učenec se sprejme pri g. Pečnik,
pekovski mojster Selnica ob Dravi.
1140

Proda se majhno posestvo, katero
meri 2 orala, obstoji iz 2 njiv in
sadosnika. Hiša in gospodarsko
poslopje je v dobrem stanu, 7 mi-
nut od župnijske cerkve sv. Jurija
ob Ščavnici. Natančneje pove last-
nica Gera Postružnik. 1141

Sprejme se mizerski pomočnik pri
A. Lekše v Mozirju, d. lo celo zi-
mo, plača po dogovoru. Nastop
takoj. 1143

Učenca za krojaško obrt sprejme
takoj Franc Pangartnik v Slivni-
ci pri Mariboru. 1147

Pekarija, dobro idoča, poleg so-
dnije in davkarje, lepa enonad-
stropna hiša s stanovanji in vrtom
se zaradi bolezi in odpotovanja
pod ugodnimi pogoji takoj prodaja
v trgu Vransko pri Celju. Pojas-
nila daje gospod Karol Schwent-
ner, župan na Vranskem. 1134

Na prodaj je na Spod. Štajerskem
jako dobičkanosno posestvo, ob-
stoječe iz lepih njiv in travnikov,
20 oralov gozda; hiša s 5 sobami
pod hišo lepa hladna klet in me-
sica. Zraven hiše lepo gospodarsko
poslopje. Redi se 4 glav goveje
živine. Poslopje je z opeko krito,
na glavnem trgu, zraven farne
cerkve in železniške postaje. Več
se izve pri Janezu Rus, Loka pri
Zidanem mostu.

Resna ženitna ponudba. Pošteno
kmečko dekle, staro 24 let, ki ima
gotovine nad 2600 kron ter izobra-
žena v gospodinjstvi kakor tudi v
kuhinjski stroki, se želi poročiti
z gospodom od 42 do 50 let sta-
rim, bogoljubnega življenja, ter da
ima stalno službo v kakem uradu
ali pa pri kakem drugem podjet-
ju. Ponudbe se naj pošljejo na
upravo Slov. Gospodarja pod „po-
štenost št. 1135“ če mogoče s sli-
ko, ki se potem v slučaju neug-
odnosti vrne. Za tajnost se jamči.

Proda se posestvo z mlado gošo,
6 oralov za 4000 kron v Jankovi
pri Vojniku. Matevž Benedek, so-
istotam. 1132

Pridnega fanta, kateri ima vesel-
je do kovaške obrti, sprejme g.
Matej Bregant, kovač v Orehovi
vasi. Slivnica pri Mariboru. 1130

Pridnega fanta, kateri ima vesel-
je do kovaške obrti, sprejme g.
Matej Bregant, kovač v Orehovi
vasi. Slivnica pri Mariboru. 1130

Pridnega fanta, kateri ima vesel-
je do kovaške obrti, sprejme g.
Matej Bregant, kovač v Orehovi
vasi. Slivnica pri Mariboru. 1130

Pridnega fanta, kateri ima vesel-
je do kovaške obrti, sprejme g.
Matej Bregant, kovač v Orehovi
vasi. Slivnica pri Mariboru. 1130

Hlapec ali maier. Oskrbišvo
grofice Brandis pri Sv. Petru nize
Maribora potrebuje enega oženje-
nega hlapca s tremi delavskimi
močmi. Vstop 1. novembra t. l.
Plačilo po dogovoru. 1134

Rakete

in raznovrstni umetelni ogenj od
25 h. naprej pri Zinauer & Co.,
Sv. Jakob v Slov. gor. Preprodaj-
alci znaten popust. 1128b

Papirnatí možnarji

znamka „Cuno“, kot nadomestilo
nevarnih železnih topičev, dovolju-
jejo vsakomur streljanje ob razno-
vrstnih slavnostih. Počijo dosti
močnejše nego železni in so neod-
visni od vsakega vremena. Ko-
mad stane 40 h; najmanjše na-
ročilo 25 komadov; 100 komadov
35 K. Naročila sprejema Zinauer
& Co., Sv. Jakob v Slov. goricah.
Preprodajalcem znaten popust.
1128a

Lepo posestvo, 4 in pol orala
njiv in travnika, zidana poslopja,
hlevi, kolarnica, dva hiši, kuhinja
vse v lepi legi in najboljšem sta-
nu, studenec pri hiši. Proda se
kakor leži in stoji za 8.400 kron.
Več pove Franc Flucher pri Sv.
Miklavžu, pošta Hoče pri Mari-
boru. 11

Želi se kupiti lepo posestvo sred-
nje velikosti ob cesti v Rajhenburg.
Ponudbe na A. P. poštno ležeče,
Rajhenburg. 1138

Stefan Kaufman

trgovina z železino
v Radgoni

priporoča svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobni
križev
po jako nizki ceni.

Priden in krepek učenec se takoj
sprejme proti mesečnemu plačilu
pri Janezu Böhm, umetni mlin v
Framu. 1103

Na prodaj je gostilna in mesarija
na Sp. Štajerskem v sredini me-
sta, zraven okrajne sodnije, okraj.
glavarstva, farne cerkve, sejmške-
ga prostora in zraven železniške
postaje. Hiša je enonadstropna,
mesnica, ledenica, živinski hlev,
vrt in nekaj zemljišča. V gostil-
niških prostorih je tudi električna
razsvetljava. Piva se stoji na leto
1300—1500 sodčkov, vina pa 50—
60 polovnjakov, v mesnici se kolje
vsak teden po dva vola. Proda se
vse, kar leži in stoji. Naslov v
upravnishvu Slov. Gosp. pod št. 1106

Učenec iz dobre hiše z dobrim
spričevalom zmožen tudi nemške-
ga jezika se takoj sprejme v trgo-
vini Jos. Senica, Domžale, Kranj-
sko. 1108

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in svežo
špecerijsko blago in vse vrste se-
men po zelo nizkih cenah, potem
pjdite samo v že nad 40 let ob-
stoječo trgovino s špecerijskim bla-
gom in semeni Ivana Sirk v Mari-
boru, rotož, Glavni trg. 611

Priden učenec iz dobre hiše in z
dobrimi šolskimi spričevali se ta-
koj sprejme v trgovini mešanega
blaga pri g. Ivanu Traun, trgovcu,
Ptujška gora. Prednost imajo in
na krajšo učno dobo tisti, kateri
imajo kako gimnazijo ali realko,
ali pa tisti, kateri so se že kje
učili. 1033

LISTEK.

Iznanci.

(Povest iz prvih časov krščanstva).

(Dalje.)

Nauk o presvetem Rešnjem Telesu se je razlagal novokrščencem še-le tik pred sv. krstom; a matrona je svoji pridni učenki že poprej razlagala o tej skrivnosti, tako, da je prišla Florencija do popolnega spoznanja o tem nauku, in Fabian je le malo časa uporabil v to, da jo je popolnoma poučil o tej resnici.

Obred sv. krsta je bil vsled kraja in časa popolnoma priprost, brez krasnih molitvic in ceremonij, s katerimi je obdarila sveta cerkev ta zakrament. A vse to so nadomestile Florenciji razne okolščine, pod katerimi je bila krščena. V temni noči, katero je razsvetljevala mala svetilka, je bila obdana od najljubših ji oseb, katere bodo v kratkem stopile pred sodnika in s svojo krvjo in s svojim življenjem pričale o Jezusu Kristusu; duhoven, ki jo je krstil, častljiv starček, ki je bil sam, kakor njegovi predniki, v tej apostolski službi, vsak dan pripravljen na mučeniško smrt, ki je imel le to željo, da bi opral svoje mladostne grehe, da bi postal otrok božji; da, te okolščine so ji gotovo nadomestile najslavesnejši krst.

S solzami v očeh je sprejela od vseh sojetnic poljub miru; dolgo časa je molčala vsled prevelike sreče v rokah matroninih.

„Zdaj pa, dete, novoprerojeno nebeškemu Očetu“, nagovori jo Fabian, ki se je komaj vzdržal vsled prevelike ginjenosti, „raztegni roke, da bodo oltar, na katerega bom položil brezmadežno jagnje, Sina božjega, včlovečeno besedo. Nebeški Oče hoče postati tvoj Zenin, on sam hoče objeti vsled svoje neizmerne ljubezni tebe, otroka prahu. — Iz palače svoje nebeške glorie hoče stopiti v borno kočjo tvoje duše; da se pa ne prestrašiš njegovega veličanstva, skrije svoje božanstvo v podobo kruha. Njega, katerega ne obsežejo nebesa in katerega ne zamorejo dosti hvaliti vsi angeli v nebesih, njega bodeš sprejela v svoje srce, on bo tvoja lastnina.“

S temi besedami razgrne škof belo rutico na njene roke in izvije iz zavitka zlato posodico; z živo in trdno vero pogleda devica sv. hostijo, katero je držala, polna spoštovanja in sreče, v svojih rokah.

Najpoprej prejme ona sveti zakrament, za njo pa vse ostale jetnice.

Zivo je čutila brezmejno srečo, katero ji je podelil ta presveti zakrament. Kaj je bilo pred 14 dnevi; s kakšnim zaničevanjem je zanimala takrat pred sodnikom vsako zvezo s krščanstvom! A v tem trenutku je posegla božja roka vmes; prišla je med kristjanske vjetnice, katere so si pridobile vsled poročil o njenem očetu prav kmalu njeno naklonjenost. In božja milost jo je rešila iz globokega prepada ter jo pripeljala v razsvetljeno deželo večne resnice! Vse to je stalo kot živo pred njenimi očmi ter navdajalo njeno srce z neizmerno hvalo.

Le to željo je še imela: ko bi njen oče in Faustin vedela o vsem tem! Očiščena po sv. krstu vseh pregreh je upala, da ji tudi Zenin odpusti; ali bi ne bila za njo največja sreča, če bi tudi oče postal kristjan, in da bi ji božja previdnost oba povrnila.

Vso noč so žene skupno opravljale molitve ter se tako pripravljale na bližnjo smrt.

Zelo težko se je poslovila Florencija od žen, posebno pa od Zofije, ki je postala njena dušna mati.

Iz celega sveta.

Ogromen hrast so posekali na Francoskem. Deblo je dalo 22 kubičnih metrov drv, veje pa 23 kubičnih metrov. Z velikim trudom so ga spravili na voz in 9 konj ga je vleklo iz gozda.

Milijarda. Ena milijarda kron v zlatu tehta 322.500 kg in obsega 17 kubičnih metrov. Ko bi se to zlato raztegnilo v dvobno žico, bi se lahko celo zemeljsko oblo opasalo z njo okrog ekvatorja in še bi je ostalo. Ko bi se komadi po 20 frankov položili drug poleg drugega, bi dobili 1050 km dolgo zlato črto; ko bi se pa nalagali drug vrh drugega, bi dosegli višino 33.000 metrov. Da bi dvignili kup zlata v vrednosti ene milijarde, bi bilo treba 6000 močnih mož. Iz tega zlata bi se dalo viliti 22 kipov v naravni človeški velikosti. — V srebru tehta ena milijarda 6 milijonov kilogramov in obsega 477 kubičnih metrov. Če bi se okrog in okrog ekvatorja napravil srebrn pas, bi bil 4 mm debel. Iz tega srebra bi se dalo napraviti 636 kipov v človeški naravni velikosti. Ako bi se hotelo z železnico prepeljati za eno milijardo zlata, bi bilo treba 33 vagonov, za srebro pa 500 vagonov, ki bi stali v dolžini 3 km.

Imeniten osel. V francoskem obmorskem mestu Brest se nahaja otroško zavetišče, v katero se sprejemajo otroci mornarjev, gasilcev, orožnikov in delavcev vojne mornarice. Zavetišče nosi ime cesarice Evgenije, ki ga je ustanovila, in ljudovlada je ta naslov spoštovala in ohranila. V tem zavetišču imajo osla, ki nosi iz občinske kuhinje hrano za otroke. Ime mu je Odisej. Odiseja pozna cel Brest in Odisej živa tudi to predpavico, da sme v arzenal (orožarno) vojne mornarice, kamor nobeno drugo živo bitje — razven uslužbencev in straže seveda — stopiti ne sme. Na dvorišču se namreč nahaja majhna trata in ondaj se sme Odisej pasti. Nedavno pa se je Odiseju nekaj

Jokaje se, je padla na kolena pred matrono, da bi prelila njen zadnji blagoslov.

„Sladka mati“, je vzdihovala, „spominjaj se svojega otroka pred božjim sedežem! Tebi se moram zahvaliti za vse! Oh, zakaj te moram zapustiti, ko bi še tako zelo potrebovala tvoje materine ljubezni!“

„Ne bodem pozabila na-te, hčerka moja“, odgovori Zofija; „ali ne boš tam gori, kjer se vse blišči v najlepši luči, tudi ljubezen povelšana? Ne, v rajskem veselju ne pozabi duša tega, kar je ljubila na zemlji, in če ne zakopljejo ljudje skupno z mrtvcem tudi svoje ljubezni, jih ljubi njegova duša z ono ljubeznijo, s katero ljubi Bog sam ljudi, on, ki je ljubezen sama.“

S temi besedami je položila svoje roke na Florencijino glavo ter jo blagoslovila in jo zaznamovala na čelu s sv. križem. Ostale prijateljice so jo objele ter ji obljubile, da hočejo za-njo moliti; s silo jo je moral jetničar odtrgati, ker se ni mogla ločiti od njih.

Jetničar je zapahnil z železom okovana vrata; ostala je sama, popolnoma sama v tej temni ječi, katero je razsvetljevala le mala svetilka, in ta osamljenost ji je trgala srce. Vrgla se je na kolena, zakrila z rokami svoj obraz in glasno jokala. A kmalu se je potolažila. Saj vendar mora spremljati v duhu mučenice na njihovi zadnji poti, videti mora mater s tremi hčerkami, kako bode umrla mučeniške smrti za Kristusa.

Stopimo v duhu s kristjankami pred sodnika.

Če se gre od Trajanovega trga proti ozadju Konstantinove bazilike, v bližini Kapitola in Foruma, se pride k mali cerkvi, ki je posvečena Materi božji in ima priimek: „in macello martyrum“. Isto ime je imela tudi cerkev, posvečena sv. Miklavžu, ki je pa bila bliže Kapitola in ki se je od one strani imenovala: „clivus argentarius“ (današnji „salita di Marforio“). Ti priimki so ohranili spomin na ona mesta, ki so bila prepojena s krvjo mnogostevilnih mučencev.

Vsi jetniki so bili peljani najpoprej pred sodnika, a ker so vstrajali v veri Kristusovi, obsodil jih je prefekt na smrt. Zofija in njene tri hčerke so bile zaradi visokega rodu obglavljene, ostale pa, kakor tudi duhovnik Marcel in pa Sir, sežgani.

Naslednjo noč so skrivaj prenesli trupla umorjenih v cemetirj Kalista in v grobišče, katero je Zofija že davno poprej pripravila za-se in za svojo družino.

Tu jih je pričakoval Fabian z drugimi duhovniki in diakoni ter nekaterimi pobožnimi ženami.

Že po dnevu so grobokopi pripravili grobove, in sicer enega za 4 osebe vhodu nasproti, ostale pa v sosednjih hodnikih.

„Častiti oče“, začne eden izmed mož, ki so prinesli trupla mučencev, „marsikako lepo mučeniško smrt sem že videl, a današnji dan mi ostane v nezbrisnem spominu. Da bi le videl, kako je objela mati svoje hčerke po vrsti za slovo, kako je najstarejša pokleknila, da zadobi smrtni udarec, kako ji je druga sledila in tej tretja, ki je s prekrižanimi rokami na prsih pokleknila in začela — misli si, oče! — prepevati. Takega čudeža še nisem videl; nobeno oko ni ostalo suho. Samega rablja je pretreslo; pevajoč umreti, tega še tudi rabelj ni doživel, — Zadnja je umrla mati.“

„Vsaka je vredna svojega imena“, pravi Fabian; „ali se naj čudimo, da je Agapa, ljubezen sama, že tukaj začela peti in boš v nebesih nadaljevala z nebeškimi devicami?“

„Nič manj pretresujoča je bila smrt tega suž-

nja“, doda drugi. „Najbrž je kriv usode plemenite Zofije in njenih hčerk, ker jih je tako zelo prosil odpuščenja!“

„Ko so že vsi stali zvezani na grmadi“, nadaljuje tretji, „in jih je plamen že objemal, prerinila se je naenkrat skozi vojake mlada žena, — baje je rojalkinja Sira — vrgla se je z vihrajočimi lasmi na gro-mado in upila, da ima 5 umorov na vesti; da mora umreti na grmadi. S silo so jo morali hlapci odvléci. Ljudje so govorili, da je znorela, a jaz mislim, da je obsedena.“

Ko so pokopale žene mater z otroci v velikem skupnem grobu, so tudi položili ostale mučence v posamezne, v steno vsekane grobove; duhovna Marcela so pa pokopali sredi med drugimi v grob v steni, nad katerim je bil obok in ki je služil pozneje kot oltar.

„Naj še enkrat vidim njegov obraz“, vzdihne Fabian; „veliko koristnega sem še pričakoval od njega za sv. cerkev; zdaj pa naj bo naš poseben priprošnjik pred nebeškim Očetom.“

Pogrebec odgrne duhovnikov obraz; prav dobro so se poznale še vse poteze in izražale le eno — sladek mir, katerega zdaj živi.

„Slikar Plavzij“, nadaljuje škof, „naj naslika nad Marcelovim grobom 3 mladeniče v goreči peči; doda pa naj goloba z oljino vejico kot simbol miru, katerega so mučenci zadobili.“

Deseto poglavje.

Proti domu.

Čas po smrti obeh mučenikov Poncejana in Hipolita je bil za vjetnike v rovih Sardinije prav žalosten, saj so bili sedaj popolnoma zapuščena družina, čreda brez pastirja; vrhu tega pa je še čez zimo izostal vsak sel iz Rima in tako so občutili ubogi jetniki svojo zapuščenost dvakrat težko.

Štutili niso torej popolnoma ničesar o političnih dogodkih in prenovitvah, koje je prinesla spomlad leta 237. za Rim in za vso rimsko državo.

Splošna nevolja nad neizprosno trdosrčnostjo cesarja Maksimina je izbruhnila v afrikanski provinci, kjer je ljudstvo proglasilo starega Gordijana za imperatorja. Istočasno s selom, kateri je šel senatu naznaniti njegovo izvolitev, se je raznesla v Rimu novica, da je Maksimin padel v vojski proti Sarmatom. In tako je torej vse ljudstvo pozdravilo z enoglasnim veseljem dan, ko je senat v slovesni seji proglasil Gordijana cesarjem in obenem poslal v vse province sele, ki so sprejeli poklonitev novemu vladarju.

Med tem, ko se je ljudstvo veselilo nad osvoboditvijo iz tiranovih rok s tem, da je pobilo vse njegove kipe in spominske plošče, razsvetlilo vse mesto in prirejalo sijajne veselice, je izdal senat ukaz, da se vsem, ki so bili po Maksiminu vrženi v ječe in obsojeni v pregnanstvo, takoj da svoboda in da se jim povrne ugrabljeno premoženje iz državne blagajne.

Za Florencijo je prišla vest o njeni svobodi kakor rešilni angel, ki jo je peljal iz temne noči v beli, veseli dan. Od ločitve od Sofije in od drugih sovjetnic je prišel za zapuščeno čas nepopisne žalosti in samo moč velikih milosti, koje je dobila, kakor tudi njena molitev k mučencem, so jo rešile pred obupom.

Florencija je dobila po usmrtnitvi Sofije in njenih tovarišic novo družbo ženskih kaznjencev; toda kakor so bile one angeli, tako so bile te posebeljena hudobija in npravna propalost. Pogovori, šale, slikanje storjenih nesramnosti, zaničevanje in zasmehovanje, s kojim so jo nadlegovale dan na dan, vse to je bilo za njo muka, ki je trpljenje njenega zapora nepopisno povečala. (Dalje prih.)

neljubega pripetilo. Pri orožniški straži v orožarni je imel službo mlad častnik, ki mu razmere še niso bile znane. Tu vidi mirnodušno prihajati nekega osla, ki se tebi nič meni nič poda skozi glavna vrata na dvorišče. Na svojo veliko grozo in začudenje je častnik tudi videl, kako se razraja niti zmenila ni za žival in jo pustila skozi. Razjarjen skoči častnik k straži in zavpijel zakaj se ne drži predpisov. Vojak mu ves zmeden odgovori, da je ta osel državni uradnik. „To je cesaričin osel, gospod poročnik.“ Častnik se še bolj razljuti in pravi, da je Francija republika in ne pozna nobene cesarice. Narekoval je stražniku ostro kaznen, Odiseja pa so neuljudno zapodili iz orožarne. S tem pa Odisejeva stvar še ni bila izgubljena. Zavzel se je zanj neki stražmojster in rekel, da ima Odisej svojo staro pravico do paše v orožarni zapisano črno na belem v nekem starem odloku pomorskega poveljnika. Šli so in premetali cel kup starih spisov ter nazadnje res našli dotični spis iz l. 1892. S tem je dobil Odisej zopet svojo pravico nazaj in se je lahko zopet mirno pasel po dvorišču orožarne.

V vodnjaku utonil. 29letni I. Štokelj v Planini na Kranjskem je svojega 17letnega brata Edvarda na verigi spustil v 6 m globoki domači vodnjak, v katerem je stala voda skoro 3 m visoko, da bi dvignil vedro, ki je bilo padlo v vodnjak. Pri spuščanju se je pa veriga utrgala in Štokelj, ki ni znal plavati, je utonil v vodnjaku.

Papežev lekarnar, brat Prosdocimo, je ena najznačilnejših prikazni med vatikanskim dvornim osebjem, in uživa popolno zaupanje sv. Očeta. Je to vesel star možiček, ki samo eno vrsto ljudi na svetu ne mara, namreč časnikaarjev. Kakor hitro se kak časnikaar pokaže v lekarni, takoj ga brat Prosdocimo na sicer prijazen, toda možat način, odpravi skozi vrata, ko je pa zunaj, mu v pomirjenje zakliče prijazen: „Na svidenje!“ Do pred dvema letoma je bila vatikanska le-

karna nameščena v prostorih, ki so bili naravnost s ceste dostopni. Posledica je bila, da so prišli radovedneži v lekarno kaj malega kupit, potem pa pri stranskih vratih smuknili na vatikanske hodnike in dvorišča, se potikali povsod okrog po poslopjih in prodrli dostikrat do stopnic, ki peljejo naravnost pred papeževe sobane. Končno se je dan na dan nateplo toliko radovednih ljudi po vatikanskih hodnikih, da je bilo od sile. Tedaj je pa kardinal Merry del Val temu odločno napravil konec s tem, da je brata Prosdocima z njegovimi steklenicami, škatljicami in drugimi lekarniškimi pripravami premestil v druge, manj izpostavljene prostore. Za večjo varnost so pa tudi tu postavili pred vrata švicarje s helebardo (čelado).

Smrt pod vozom sena. Kmet Josip Miličič iz Lindarja na Primorskem je prišel, ker so se mu voli splašili, tako nesrečno pod voz sena, da so mu kolesa zmečkala eno nogo in roko in ga tudi sicer precej poškodovale. Ko so ga hoteli spraviti v bolnišnico v Pulj, je revež umrl že med potom v vlaku.

Največji lovec na slone v sedanjem času, Anglež James Sutherland, se je te dni iz Konga vrnil na Angleško. Angleški listi ga silno slave. V zadnjih 12 letih je v vzhodni nemški, portugalski in v britski osrednji Afriki ustrelil 488 slonov. Sutherland pravi, da noben lov ni tako razburljiv in nevaren kakor lov na slone.

Poceni dopust. Predsednik: „Vi ste izostali 4 tedne, ne da bi bili prosili dopusta. Kako to opravičujete?“ — Pisar: „Prosim, gospod predsednik, dandanes mora biti človek varčen in jaz sem si mislil tako-le: Če prosiš za dopust, te stane 1 K, če pa ne vzameš dopusta, boš samo kregan in to ne stane nič.“

Zakonska sloga. Jože: „Že 20 let sva z ženo skupaj, pa še nikoli nisva bila ene misli; le enkrat, ko je gorela hiša, sva hotela oba naenkrat pri vratih na prosto!“

Ženski vestnik.

Sprejem gojenk na deželno kmetijsko gospodinjstvo na Vrhniki pri Ljubljani. Dne 1. nov. t. l. se prične nov zimski tečaj, kateri bo trajal 6 mesecev. V tečaj se sprejemajo dekleta iz vseh dežel, katere so dovršile starost 16 let. Dekleta morajo stanovati v zavodu, kateri je pod vodstvom šolskih sester in olajajo za hrano, stanovanje in drugo mesečno 30 K. Pouk je brezplačen. Dekleta se učijo v vseh strokah gospodinjstva, posebno pa vzgojeslovje, zdravstvo, domače knjigovodstvo, za gospodinjstvo neobhodno potrebno računstvo, poslovno spise, veronauk, kakor tudi praktično in teoretično gospodinjstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, živinorejo, prašičerejo, mlekarstvo, perutinarstvo, kuhanje, pranje, likanje, šivanje, krojno risanje itd. Na zavodu poučuje 7 učnih moči in poleg šolskih sester še deželni kmetijski veščaki. Ta gospodinjstva šola je največji zavod te vrste na Slovenskem in ga je priporočati vsem onim dekletom, katere se hočejo temeljito v kratkem času in z malimi stroški izobraziti v gospodinjstvu. Posebno se priporoča različnim ženskim društvom, da opozorijo spretna dekleta na ta zavod, ker jim bodo po dovržitvi tečaja dobre sodelovalke in voditeljice društev. Gojenke se uče poleg strokovnih predmetov tudi še v splošni izobrazbi. Ker se je pa tekoče leto celo šolsko poslopje popolnoma prenovilo in si je vodstvo nabavilo mnogo najnovejših učnih predmetov, zato sme vsaka gojenka in ž njo tudi njeni oskrbniki, oziroma stariši, tem bolj upati najpovoljnejših uspehov. Vsa nadaljna pojasnila daje vodstvo deželne kmetijske gospodinjstve šole na Vrhniki. — Voditeljica šole se je izučila v Haagu na Nizozemskem v vseh strokah gospodinjstva in zato zna šolo tudi uspešno voditi. Vsled tega naj nobeno dekle ne zamudi priložnosti, katera se želi izuriti v gospodinjstvu.

Ženska naj se briga samo za gospodinjstvo in vzgojo otrok in se v politiko ne sme mešati, pravi marsikateri, zlasti govorijo tako liberalci in nemškutarji, če se katera ženska, žena ali mladenka, poteguje za katoliška društva, katoliške časnike, če pobija laži in obrekovanja nasprotnikov. Seveda, če se katera prelevi v liberalko ali nemškutarko, potem sme vse. Sicer pa je trditi, da se naj peča ženska samo z gospodinjstvom, ravno tako, kakor če bi od uradnika, odvetnika itd. zahtevali, da naj se briga samo za svoj poklic. Ali more biti vseeno ženi, če zasmehujejo libe-

ralci katoliško vero, katere nauke hoče naučiti svoje otroke? Ali ji more biti vseeno, če se krščanstvo na Francoskem in drugod zatira, če se izganja veronauk iz šole, če se hoče po postavi vpeljati ločitev zakona, če se razširja slabo časopisje in kvari ter pohujšuje mladina, če dobijo občino v roke nemškutarski šnopsarji ali zdvijani liberalci, ko imajo od takih žene in otroci največjo škodo. Slaba ženska, ki bi k temu molčala. Noben misleč človek ne more biti popolnoma brez zanimanja za vprašanja, ki zadevajo splošnost.

x Vzgoja otroka, ki hodi v šolo. Otroci stopi v šolsko dobo. Pazi že zdaj, s kom hodi tvoja hčerka v šolo in iz šole. Ne pusti ji prijateljstva s slabimi tovarišicami. Bodi v stiku z učiteljstvom in povprašuj po uspehih in vedenju svoje hčerke. Pazi, da te ne preslepi nespametna ljubezen do otroka, da bi podirala doma, kar šola zida. Mnogo je brezbrzihih mater, ki se ne zmenijo za vse to celo šolsko leto, večkrat tudi vso šolsko dobo ne. Če je že pri majhni deklici ta pozornost važna, kaj še-le pri večjih deklicah. — Mali hčerki bodi stroga odgojiteljica, odraščeni in do rasli modra svetovalka, varna vodnica in dobra prijateljica. Glej, da si pridobiš njeno zaupanje, potem jo lahko vodiš, rada bo poslušala tvoje nasvete. Vede ti moraš, kje, kam in s kom hodi, kaj bere itd. Razne prilike ženejo hčerko od doma, med svet. Res ji mati ne more slediti za vsakim korakom; toda ako ima res pravo krščansko ljubezen do otroka, bode že iznajdljiva, da se posluži sredstva, s katerim izve, ni li kje kake nevarnosti za njo. Najgotoveje sredstvo, ki obvaruje hčerko tudi v največji nevarnosti, je brezdvomno iskrena pobožnost, katero vcepi globokoverna mati v srce svoji hčerki. Brez te so vsa druga načela več ali manj plitva in prazna, naj trdi brezumni svet kar hoče. Mati, daj svoji hčerki dela, resnega dela v gospodinjstvu, da si pridobi samostojnost. Pazi, da imaš hišni red, po katerem naj se točno ravna vsa hiša. Veliko vlogo igra pri ženskah tudi obleka. — Ženska je že po naravi nagnjena k nečimernosti. Kako brezpametno, a tudi pregrešno ravnajo take matere, ki vrhu tega še podpirajo nečimerno deklico z nališpano obleko in s prismojeno frizuro. O, ko bi bile matere vendar pametne ter oblačile svoje hčerke sicer stanu primerno in dostojno, toda priprosto in skromno! Da, da, koliko bi v denarju prihranile, koliko greha zabranile, koliko nesreč obvarovale svoje otroke! Gorje pa materi, ki je toliko zaslepljena, da dovoljuje svo-

ji hčerki celo pohujšljivo nošo, kakor so n. pr. ravno v zadnjih letih preozka krila.

Koliko žena si z delom služi kruh? V današnjih gospodarskih razmerah je vedno več žensk prisiljenih, služiti si svoj vsakdanji kruh z delom v obrti, industriji, raznih službah itd. Na prvem mestu stoji v tem oziru Rusija, kjer je okrog 11 milijonov žensk v raznih pridobitnih poklicih; potem slede: Nemčija z 9'439 milijoni, Avstro-Ogrska z 8'570, Anglija s 5'330, Italija s 5'309, severoameriške Združene države s 5'248, Francija s 4'693, Švica z 1'557, Japonska z 1'325, Belgija z 0'948, Švedska in Norveška z 0'829, Holandska z 0'433 in Danska z 0'352 milijona.

x Marsikatera nevesta misli bolj na blago svoje obleke, ko pa na značaj svojega moža, s katerim se hoče za vedno zvezati! Zato pa je tudi toliko žen nezadovoljnih in nesrečnih.

x 10.000 dolarjev za ženina. Annie Gold je morala radi slaboglasnih dejanj in drugih nerednosti na parniku „Pretoria“ odpotovati nazaj v domovino, dasi je bila že 10 let v Ameriki. Pred odhodom je ponujala 10.000 dolarjev onemu amerikanskemu državljanu, ki bi jo poročil, na kar bi seveda smela ostati v Ameriki. Gotovo bi se bil kak lakomnež našel, ki bi ji bil storil to uslugo, da bi postal njen mož, ali oblasti so strogo pazile na to, da ni mogla svojega načrta uresničiti in so jo hitro iztirali. Pri sebi je imela 55.000 dolarjev v gotovini in 50.000 dolarjev v dragocenostih.

x Indijanski pregovori o ženski. Dobra mati je več vredna kot 100 učiteljev. — Ubogljava žena zapoveduje svojemu možu. — Ženska, voda in ogenj najdejo povsod vstop, ne da bi bili za to naprošeni. — Prej odženeš hudega psa od kosti, nego odvrneš žensko od njenega sklepa.

x Česplje v vosku. Natrgaj z drevesa s pečlem vred lepih, dobro zrelih česplj. Raztopi voska, deni ga v majhno, bolj globoko skledico in postavi v gorko vodo, da se ne strdi. Primi vsako čespljo za pecelj, pomoči celo v vosek in pokladaj drugo za drugo na snažno desko, da se osuše. V pripravno skatlo ali zabojček deni za 2 prsta sipe (drobnega peska), na-nje naloži celo vrsto česplj in zasuj jih s sipo, čez njo položi papir, pa spet česplje in jih zasuj kakor prej. Tako delaj do konca. Na vrhu jih dobro zasuj in to posodo shrani na suhem, hladnem kraju. Tako spravljene česplje ostanejo sveže do pusta, celo do Velike noči. Kadar jih hočeš dati na mizo, jih olupiš iz voska in jih zloži na krožnik, pokrit z zelenimi lističi.

Kmečki delavec.

Jugoslovanska Strokovna Zveza.

(Iz govora predsednika J. S. Z. dr. Zajca na katoliškem shodu v Ljubljani.)

Delavsko vprašanje sili na površje, zlasti v naših južnih, slovenskih in hrvatskih deželah spoznajmo katoličani v pravem času važnost tega socialnega vprašanja. Resnica je in nihče ne more utajiti dejstva, da je še vedno kmečko ljudstvo vzdržujoča sila slovenskega in hrvatskega naroda. Ali prezreti ne moremo, da stopajo poleg kmečkih ciljev tudi cilji delavstva med slovenskim in hrvatskim narodom vedno močnejše v ospredje. Ni dvoma, da postane delavstvo tudi v naših južnih slovenskih in hrvatskih deželah moč, na katerem bo tudi slonela naša narodna bodočnost, ki se bo s kmečkim ljudstvom borila za „krst častni in svobodo zlato“. In vsled tega pravilno trdim, da je od izboljšanja kulturnega in gmojnega stanja delavstva odvisna bodočnost našega naroda. Živel bo vedno naš narod, dokler bosta kmet in delavec živela in dihala zanj, dokler se bosta na skupnem temelju borila in odbijala sovražne sile.

Zato moramo stremeti za tem, da se tudi vsled socialno-gospodarskega razvoja vedno bolj naraščajoče delavske množice ne odtujijo krščanskemu svetovnemu naziranjju, ki prepaja naše kmečko ljudstvo in iz katerega tudi naše delavske množice po večini izhajajo. Neorganiziran delavec je siromak v gmojnem in moralnem oziru, beda ubija v njem vsak zmisel za višje cilje. Kolikokrat tak delavec ne pozna urejenega in zadovoljnega družinskega življenja. Za primer ne izobrazbo si ne more prizadevati, ker mu nedostaja možnost. Skrb za vsakdanji kruh mu ne pušča časa, da bi mogel misliti na kaj drugega kakor na to, kar zahteva kruti boj za obstanek. V socialno-demokratskih društvih pa delavca vzgajajo v sovraštvu do krščanstva in vsega, kar sega preko posvetne in tuzemsk kulture. Čim bolj se množi ta delavska masa, tem bolj narašča nevera, tem bolj se celo javno življenje razkristjanjuje, tem bolj vleče ta vrtnec tudi ostale stanovse s seboj. Zato pa nastane za nas dolžnost, da iščemo sredstev, temu odpomoči. V obstoječih sredstvih je edino uspešno sredstvo v to svrhu strokovna organizacija, ki skuša, stoječ na temelju kršč. načel, izboljšati gmojni položaj delavstva.

V Avstriji vedno bolj pada število onih, ki se pečajo samostojno z obdelovanjem zemlje, v istem razmerju rastejo množine nesamostojnega industrialnega in obrtnega delavstva. Industrija in obrt rasteta, to je suho dejstvo, s katerim moramo računati. Industrija in obrt pa napredujeta in bosta napredovali tudi v slovenskih in hrvaških deželah. Moderni pridobitveni načini prodirajo tudi v južne kraje. Nov rod vzrasča, vrste nesamostojnih delavcev se množe, množe se pa tudi sužnji kapitala.

Kakor je pa ta pojav združen z velikimi nevar-

nostmi v verskem oziru, tako tudi v narodnem. To pa zaradi tega, ker se velik del onih ljudi, ki zapadejo pri nas delavskim množicam, obrne v tujino. Tako izgublja slovensko in hrvatsko ljudstvo najboljše moči, bodisi za vedno, bodisi začasno. Med tem, ko pogreša domovina domačih delavskih moči, se naši ljudje v tujini raznarodujejo in izmzgajo. Tisti del delavstva, ki ostaja doma, ostane po velikem delu neorganiziran in nezavešen ter se nikakor ne povzpne. Dočim se bogataš združuje v kartelih, je delavstvo razbiti, brez stanovskega ponosa, obsojeno v sužnost. Kar se pa organizuje v socialno-demokratskem taboru, pomeni za nas neprecenljivo izgubo. Treba bo naše delo podvojiti. Zmisla za to vprašanje ne manjka, pač pa zadosti naobraženih in praktično izvežbanih moči, ki bi se mogle stalno posvetiti delavski organizaciji. Obrtno delavstvo, železničarji, kovinski delavci, zidarji, nadalje rudarji, so po pretežni večini socialno-demokratsko organizirani. Najmanj je preskrbljeno za nestalno gozdno, kmetijsko delavstvo, viničarje, dni-narje, za razna uslužbenstva po trgovinah in podobno. Temelj uspešnemu delu med delavstvom, ki je hočemo ščititi pred izrabljanjem od strani kapitala in gmojno postaviti na trdna tla, da bo koristen član v krščanski družbi, je izobraževalno delo. Delavstvo pozna premalo delavsko postavodajo, si je premalo na jasnem glede svojih pravic in sredstev, kako jih izvajati. Z organizacijo, ki delavstvo izobražuje in napravlja sposobno za dosego svojih ciljev, je podobno delo v to svrhu zelo olajšano. To specifično delo ima v prvi vrsti pred očmi vedno globljo izpopolnitev delavske organizacije same, zlasti to, da bi se delavske strokovne organizacije zakonito priznale in ščitile, nadalje zajamčenje stalnosti delavstva v tovarnah in obrtnih podjetjih, omogočenje tarifnih pogodb in zakonito uvedbo obveznih razsodišč glede sporov, izvirajočih iz delovnega razmerja, glede na socialno-politično postavodajo pa: izvedba socialnega zavarovanja, rešitev brezposelnega vprašanja, skrajšanje delovnega časa, zakonito uvedbo kartelov; v socialno-higijeničnem: pred vsem skrb za zdrava stanovanja.

V zadnjih letih se je storil pri nas glede organizacije delavstva velik korak naprej z ustanovitvijo Jugoslovanske Strokovne Zveze. Ta hoče združiti vse slovensko in hrvatsko delavstvo v avstrijskih deželah v mogočno bojno vrsto. Če pomeni združeno slovensko delavstvo moč, bo pomenilo združeno hrvatsko-slovensko delavstvo velesilo. Da je ta organizacija sposobna za veliki nadaljni razvoj, jamči to, da je sad dolgotrajnega dela in priprav uspeh mnogih izkušenj na polju strokovne delavske organizacije, nastala iz nujne potrebe, ki jo je naše delavstvo samo čutilo, in združuje v sebi že danes veliko delavstva.

Ožji program Jugoslovanske Strokovne Zveze vsebuje skrb za delavsko izobrazbo, pomoč v boleznih in za slučaj brezposelnosti in pri raznih izrednih stroških in končno pravno varstvo ter nudi delavstvu v tem oziru vse ugodnosti, ki mu jih more dati novodob-

na strokovna organizacija. V širšem pogledu pa Jugoslovanska Strokovna Zveza utrja v svojih članih stanovsko delavsko zavest, omogočuje v njej organiziranemu delavstvu izvajati si ugodnejše plače, delovne razmere, vpliva na javne faktorije, da se speši postavodaja v varstvo delavstva. Stoji pa Jugoslovanska Strokovna Zveza na odločno krščanskem temelju, njeno delo sloni na načelih, kakor jih je razložil Leon XIII.

Menim, da ga ni med nami, ki ne bi bil globoko prepričan, da pomeni delo na delavskem organizatoričnem polju tudi za našo duhovščino pastirsko delo v pravem pomenu besede. Ne držimo križem rok in ne glejmo, da se razpasejo med hrvatskim in slovenskim delavstvom krščanstvu sovražne organizacije. Ena najnujnejših nalog, kar nam jih nalaga hrvatsko-slovenski katoliški shod, bodi: Na delo za organizacijo katoliškega delavstva!

y Za delavstvo. (Resolucija katoliškega shoda.) Jugoslovanska Strokovna Zveza stoji na temeljih krščanskih načel, razloženih v enciklikah Leona XIII. in Pija X., ter pričakuje pravične končne rešitve socialnega vprašanja le v udeležitvi krščanskega svetovnega naziranjja. Jugoslovanska Strokovna Zveza zahteva zlasti: 1. Skrb za delavstvo in delavske družine v verskem oziru, posebno pozornost je posvetiti slovenskemu delavstvu v Gradu in gornještajerskih krajih ter omogočiti, da se vrši letod dušno pastirstvo v materinem slovenskem jeziku. 2. Čim hitreje pospešjeenje ljudskega zavarovanja. 3. Rešitev vprašanja brezposelnosti. 4. Skrajšanje 11urnega delavnega časa. 5. Z ozirom na delavsko varstvo je zahtevati zlasti zakonito uredbo kartelov v obrambo delavstva, zakonito zajamčenje stalnosti delavstva industrialnih in obrtnih podjetij, zakonita zaščita strokovnih organizacij in omogočenje tarifnih pogodb, zakonita uredba obveznih razsodišč za poravnave sporov med delavstvom in delodajalcem. Podpirati je z vsemi sredstvi delavstvo v boju proti ljudskim boleznim, zlasti v boju proti jetiki, alkoholizmu, nalezljivim boleznim in drugim ljudskim nadlogam, ter v ta namen širiti zlasti pouk o zdravstvu med delavskim ljudstvom in skrbeti za delavska stanovanja s tem, da se pospešujejo zgradbe eno- in dvodružinskih delavskih domov. Dalje je posvetiti vso pozornost vzgoji delavske mladine ter delavskega naraščaja ter vzgoji ženske delavske mladine v gospodinjstvu. Dalje je posvetiti posebno pažnjo zanemarjeni mladini po mesih in industrialnih krajih ter v to svrhu podpirati društva in javna zastopstva pri delu na polju oskrbe za zanemarjeno mladino. 6. Shod priznava nujno potrebo, da se kršč. delavstvo strokovno družijo, zlasti je Jugoslovanska Strokovna Zveza organizacija katoliškega delavstva, katero je podpirati, da se širi in krepi po vseh avstrijskih kronovinah, koder biva slovensko in hrvaško delavstvo. Dalje izreka shod, da je dolžnost tudi javnih zastopstev, podpirati Jugoslovansko Strokovno Zvezo v delu za blagor in napredek delavstva.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalji obrobki, sprejema vsa v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vsi. župniške urade spovedne in misijske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselja: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice, tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za pesameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in čestitke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okrasnih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počeni s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdržene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavni ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob. Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne polnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5½ do 6%, na vknjižbo in poročstvo po 6%, na menice po 6½%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

POSOJILNICA v MARIBORU

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po 4½% oz. vloge proti odpovedi po 4¾%. Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit. Eskomptujejo se menice ter otvarjajo krediti v tekočem računu. Vplačani deleži 126.100 K. Rezervni zaklad K 344.683-87. Lastno premoženje zadruge K 534.382-17.

V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4½%, proti trimesečni odpovedi po 4¾%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. položi (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5½%, na vknjižbo in poročstvo po 6%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojujejo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Znano je, da se kupuje

pri staroznani domači zanesljivi veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro: **Sukneno blago** (št.f) za moške in dečke, **Novomodno volno** za ženske in dekleta, **Najnovije perilno blago** za obleke in bluže, **Platno belo in pisano** za srajce in spodnje hlače, **Blago za posteljo, za rjuhe** brez šiva in matrace, **Srajce izgotovljene** vseh vrst za moške in ženske, **Predpasnike veliki izbor** za prati in s črnega atlasta, **Zmiraj novosti robcev** iz svile in za prati, **kakor vseh vrst blaga** za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zato je pošljem na zahtevanje

zastonj

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gospodarska ulica št. 10.

Pozor! Svoji k svojim! Pozor!

Nova slovenska manufakturna trgovina v Ptuj!

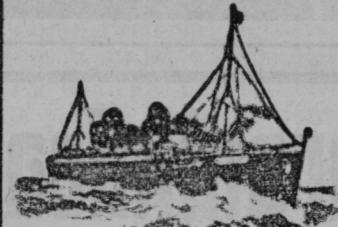
Cenjenemu občinstvu dajem uljudno na znanje, da sem odprl 2. avg. t. l. novo manufakturno trgovino v Ptuj tik pošte. Nudil bodem cenj. odjemalcem samo novo blago, kakor veliko izbiro **modernih štof** za moške in ženske obleke, **hlačevine, satene, druke, ripse, vsakovrstnega pisanega in belega platna za perilo**. Nadalje naznanim tudi cenj. odjemalcem, da dobim za jesen in zimo samo **nove lodne** za moške, ter „**damentuhe**“ za ženske obleke, **porhate** vsake vrste, **štrikane robce, srajce** itd. Dobilo se bo pri meni tudi **gotovo perilo** in sicer **razne moške srajce, spodnje hlače, ovratnike, manšete, kravate**, kakor tudi **fine klotaste in drukane odeje, konške koce, dežnike** in sploh vse, kar spada v manufakturno trgovino. — **Postrežba bo točna in solidna.** Za obilen obisk se priporoča narodni trgovec

952

Alojz Brenčič.

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva
Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Čirilove tiskarne
priporoča svojo bogato zalogo poliranega, metno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana
konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetске posojilnice, nasproti znane goštilne „Figabirt“.

Razglas.

Iz deželnih drevesnic v Gleisdorfu, Brucku ob Muri in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1913 oziroma spomladi 1914 sledeče vrste jabolk in hrušek, skupaj krog 38.000 komadov drevesc.

Od teh se bodo oddalo tri četrtine kmečkim posestnikom po znižani ceni po 70 vin. komad in ostala četrtina nekmečkim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 vin. komad, izvzemši zavitek in voznino.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilo se pridene potrdilo občine, da je prošnjnik kmečki posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje, se mora to v naročilo posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. oktobra 1913. Prošnje se bodo sprejemale, dokler bo kaj zaloge kakor za jesensko tako tudi za spomladno sajenje takoj po objavi tega oznanila in se bodo reševale po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajajo samo proti takojšnemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkalo, se nadomesti z njej najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne vrste ne sprejme, se mora ista ebratno odpovedati.

Drevesca naj naročilci, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo.

Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevesnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek devesc.

jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1913/14 iz deželnih drevesnic:

Št.	I. Jabolke	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje
1	Štajerski mošanci	5550	165	—	300	—	—	3500	—	—
2	Vel. renski bobovec	2340	—	—	850	20	—	2300	—	—
3	Ananas rajnete	45	12	12	—	—	—	360	40	105
4	Baumanova reneta	757	2	7	210	15	30	130	—	—
5	Damason reneta	120	—	—	—	—	—	747	—	—
6	Kanada reneta	220	—	—	—	—	—	300	—	—
7	Beleflour rumeni	70	12	—	—	—	—	312	—	50
8	Astrachan beli	—	—	—	100	10	—	—	—	—
9	Šarlamovski	65	—	6	250	15	35	400	—	—
10	Gravensteiner	105	—	10	380	20	50	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	612	—	8	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal plemenasti	254	—	—	175	20	—	656	—	—
13	London pepinek	52	—	—	—	—	—	780	—	10
14	Ribstonov pepin	—	—	—	260	15	30	450	—	30
15	Schöner od Boskoop	405	—	—	—	—	—	370	—	—
16	Lesnika rudeča	280	—	—	200	—	—	—	—	—
17	Huberjeva mošna jaboljka	315	—	—	—	—	—	210	—	—
18	Danziger jaboljko (Kantapfel)	—	—	—	180	20	—	—	—	—
19	Plemenito jaboljko (rumeno)	—	—	—	315	20	10	—	—	—
20	Landsberška reneta	—	—	—	520	20	45	—	—	—
21	Zimska zlata parmena	—	—	—	110	10	—	—	—	—
22	Rudeči jesenski kalvil	—	—	—	—	—	30	—	—	—
23	Renski zakravljeni steblovnik	1250	—	—	10	15	—	667	—	—
II. Hruške										
1	Dielova maslenka	55	30	150	160	10	50	40	—	90
2	Postrvovka	28	6	80	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Louisa iz Avranches	65	5	160	100	5	50	10	—	130
4	Liegelejeva maslenka	—	—	—	—	—	5	—	—	—
5	Olivier de Serres	—	—	75	—	—	—	60	—	50
6	Pastorka	15	10	80	60	10	30	57	—	—
7	Salcburgerica	30	4	—	70	5	35	—	—	4
8	Zimska dehantska hruška	70	25	45	—	—	—	—	—	—
9	Jelenka	260	20	—	340	10	—	—	—	—
10	Weilerjeva mošna hruška	1100	75	—	700	40	—	511	—	—
11	Boskovka podolgasta	—	—	—	120	6	—	—	—	—
12	Tepka	—	—	—	—	—	—	120	—	—
13	Štajerska mošnica	175	8	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		15.678	298	644	5800	1514	663	20003	326	584

Razven teh se bo oddalo po znižanih cenah 742 komadov orehovitih visokih drevesc, 150 pritlikovitih breskev in 250 pritlikovitih marelic iz drevesnic v Celju in Gleisdorfu, 1650 kom. črašnjevih in 325 kom. višnjevih visokih in srednje visokih debel iz deželne drevesnice v Brucku.

Gradec, dne 29. avgusta 1913.

Od štajerskega deželnega odbora.

F. Prull mestna lekarna
pri c. kr. orlu
MARIBOR

Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje proti rdečici je izvstno zdravilo. Gotovo pomagajo, če bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K.

Gospod A. H., Sv. Križ piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gospod Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!

Nadalje priporočam:

Kapljice za želodčni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.

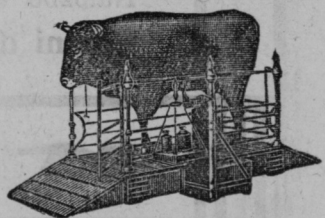
Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovino in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek
Celje, Poljska ulica št. 14

priporoča svoje tehnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnic in utež.

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“

J. N. Šoštarčič, Maribor, Gospodarska ulica št. 5

Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 860, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanki cajga, kambrika, levantina, pisanega platna in parhenta. Ostanki so v dolgotnosti od 2—7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franko. Zamenjava dovoljena. 680

Z mojo

umetno moštovo esenco

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krome. Dobi se samo v

drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gospodarska ulica. 1027

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zmorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov. ker vsake srečka mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj zanj izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. Prihodnje žrebanje se vrši **dae 1. oktobra 1913!**

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod **Valentin Urbančič**, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

TOMAŽEVA ŽLINDRA

(vpisana znamka).

je izborno važno gnojilno sredstvo za vse sadeže na vseh vrstah zemlje. Pomnoži dohodek po dobičkanosnem načinu. Uporaba iste ga ni vezana na noben letni čas.

Tomaževa žlindra »zvezdna znamka« je priznana najizbornejše blago neskvajene kakovosti. Zato naj zahteva vsak poljedelec**Tomaževo žlindro** »zvezdna znamka«, kajti zvezda na vreči in plombi daje poročstvo za čisti in polnovredni izdelek.**OZOR.****Tomaževa žlindra** »zvezdna znamka« se v originalnih vrečah prodaja pri sledečih trgovcih:

Peter Majdič, Celje; Jos. Kasimir, Ptuj; F. Kreschischinig, Radgona; Alojz Maček, Maribor, Alojz Pinter, Slov. Bistrica; Eduard Suppanz, Pristava; N. Zanier, Št. Pavel pri Preboldu.

Kjer ni nobene prodajalne se naj obrne naravnost na: 1017

„Thomasfosfatfabriken“ L. Z. O. Z. Berlin W 35.

Pred manjvrednim blagom se sviri.

Somišljeniki! Naročajte koledar Slov. Kmečke Zveze.

Petrolin

voda za lase
upliva gotovo proti
izpadanju las in luskinam

pospešuje novo rast lasi in brk, in služi za splošno gojenje las. Uradno preiskušeno in od zdravnikov priporočano. Na tisoče atestov od zdravnikov in lajkov. Steklenica K 3— in K 1-50. Pristno le od trdke: P. Schmidbauerjev nasl., Solnograd. — Perol lasno olje za drobne lasi K 1— Se dobi večinoma v vseh lekarnah in drožerijah.

P. Schmidbauer & Co. naslednik,
kemični laboratorij
Solnograd. Bahnhofstrasse 29.

Dobi se: v Mariboru v lekarni König, drožerijah K. Wolf, M. Wolf-ram; v Celju: O. Schwarzl in dr.; v Radgoni: Max Leyrer, lekarna.

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

576

Olje za strojekakih sto kilogramov, ima zopet na prodaj
tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Kilogram stane 32 vinarjev.

**Kdor ljubi
dobro kavo,**uporablja kot pridatek
pravi zagrebški **Franck:**
z kavinim mlinčkom.**Z njim pridobi kava mnogo na
slastnem okusu ter fini vonjavi.**Njegova nadaljna dragocena pred-
nost je velika izdatnost.

tel. em 45/25.646

Franc Korošectrgovina z žele-
zom in mešanim
blagom
v Gor. Radgoni.Priporoča slavne-
mu občinstvu svo-
jo veliko zalogo
železnih nagrob-
nih kr žev z zla-
timimi napisi in z
podstavki; bakre-
ne in železne ma-
rijaceljske kotle,
peči, štedilnike,
traverze in
drugo železje, orodje in posode.
Stroje za krmo in šivanje, ko-
lesa (bicikelne) in vse dele za
iste. Deske, late, štafelne itd.umetna gnojila od
c. kr. kmet. druž-
be v Gradcu. Za-
loga cementnih ce-
vi, kerit in drugo.
Zaloga vsake
vrste opeke, iz
sloven. križevske
opekarne, ki se
skozi celo leto sveže apno, za
kovače najboljši koks, oglje in
„ostrauer“ premog, tudi svetli
premog v vel. kosih za kurjavo.**Slovinci! Zavedajte se!**Trgovina s specerijskim
blagomTrgovina z moko in de-
želimi pridelki**J. Ravnikar
Celje**

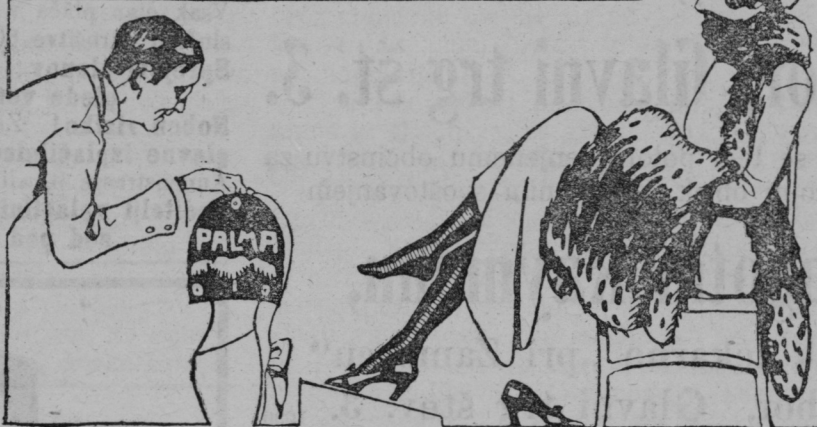
Graška ulica šte. 21.

Glavna sl. zaloga in velika izbira
kranjskega vrvarskega blaga, n.
pr. štrang, vzd, vrvi, štrikov za
perilo, mrež za seno in za otro-
ške postelje itd.
Točna in solidna postrežba.Glavna slov. zaloga suhih in olj-
natih barv, topičev, firneža in
lakov.Kupujem po najvišji ceni deželne
pridelke, vosek in vinski kamen.
Točna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava

Na drobno in na debelo!

Zaloga rudninskih voda

PALMA

Prosim le Palma-podpetnik! je najtrpežnejši imed vseh.

**Potrudite se
obiskati domačega in narodnega trgovca
Fr. Lenarta v Ptuj**ki priporoča čenj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novo-
došlega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke,
kakor tudi razno platno za životno in posteljno perilo.**Nadalje priporoča**za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevino, nove koece
in adale, nove štrikane robece in srajce, topiče, dežnike, kravate,
manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter vsa druga modna
blaga za oblačila.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča

Franc Lenart.

983

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

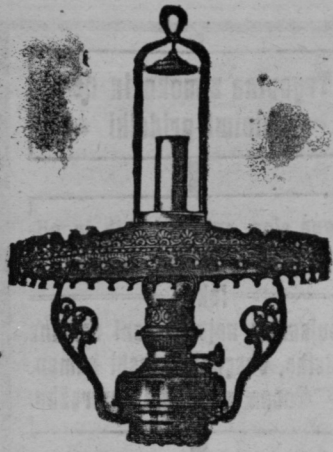
Postrežba poštena!

Postrežba poštena!

Za njive in travnike, za sadje, ze-
lenjad, za žito, vinograd, moraš
žlindre pridat.**Tomaževa žlindra**zvezdne znamkeje priznana najboljša in poceni, fosforovato kisló
gnojilo za jesensko setev.**Gotov učinek! Bogat donesek!**
Pozor!Tomaževa žlindra zvezdne znamke se prodaja le v
plombiranih, z zvezdo zaznamovanih vrečah. Za
vsebinsko fosforove kisline, ki je na vrečah označena
se da popolno jamstvo.Zalogo zvezdne znamke ima veletrgovina »Merkur«
Peter Majdič, Celje. Naročila na debelo
in na drobno se takoj izvršujejo. 1019**Zaloga pohoštva.**Produktivna zadruga mizarških mojstrov, reg. zadr.
z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.

Podružnica v Ptuj, Jarnitzova ulica. 771

Sprejemajo se stavbeno-mizarška dela. Nizke cene.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!
FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Prevzete lekarne.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel

lekarno „Pri zamorcu“
Maribor, Glavni trg št. 3.

Priporočam se tem potom cenjenemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Dragotin Raymann,

lastnik lekarne „pri Zamorcu“
Maribor, Glavni trg št. 3. 1090

Nagrobni spomeniki!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo kamnoseškega dela, kot nagrobni spomenikov v najlepši izpeljavi iz marmorja, granita itd.

Franc Koban,

kamnosek, Rače (Kranichsfeld) Štajersko. 883

Karol Kociančič,

umetni kamnosek-podobar,
izdeluje oltarje, prižnice, krstne kamne, podobe, grobišča in manzoleje
velika zaloga gotovih spomenikov po priznani nizkih cenah.

Maribor :: Šilerjeva ulica št. 25.

Vse šolske potrebščine za ljudske šole kakor:

svinčniki, peresa, peresniki, radirke, kamenčki, gobe, raznovrstni pisalni in risalni papir, barve, črnila, tuš, gumi, ravnila, torbice za solarje, škalljice za peresa, kreda itd. se dobivajo v najboljši kakovosti in po najnižji ceni pri 186

Goričar & Leskovšek v Celju.

Lastna zaloga ljudsko-šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov in vseh tiskovin za urade.
Na debelo! Na drobno!

Več kot 1 milijon kron

ca. je v kratkih mesecih izplačalo zavarovancem društvo 1111

„Mädhenhot“.

Prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon

Vsak član plača v dveh letih 294 K in dobi čez 2 leti v slučaju poročitve 600 K in se torej svota obrestuje z 124%. Sprejem članov: brez določene starosti, brez razlike glede vere, brez zdravniškega atesta.

Noben riziko! Zhtevaj se takoj brezplačne prospekte od glavne izplačilnice „Mädhenhorta“ za Štajersko, Gradec Annenstrasse 9, ali od njenih izplačilnic v mnogih krajih. Voditelji vplačilnic se na Štajerskem in Koroškem povsod pod ugodnimi pogoji sprejemajo.

ta je prijatelj naš pravi,

Ki nas krepi,

Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se

ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Pozlata in cerkveni popravilalec

prevzame popravilo, kakor tudi napravo novih cerkvenih opravil in potrebščin: oltarjev, prižnic, križevih potov, okvirjev za podobe itd. Strokovna izpeljava po solidnem slogu oziraje se strogo na starinsko in umetniško vrednost.

Nizke cene! 1125 Najboljše reference.

H. Fehsler, Gradec, Sackstrasse 24.

Vsled velikega uvoza sem v stanu razpošiljati in prodajati zelo priljubljene kavine vrste kakor:

Santos 1 kg surovo po K 280, žgano K 320; Santos-prima, surovo po K 3—, žgano K 340; Central-amerika, surovo po K 340, žgano (mešano) K 4—; Portoriko ali Ceylon, surovo K 4—, žgano (mešano) K 480. Pri 5 kg poštni zaboj. (postkolli). Trgovina s kolonialnim blagom

Silv. Fontana ml., Maribor

Tegethoffova ulica.

1126

Redki priložnostni nakup.

Mlin s posestvom blizu prometnega mesta na Štajerskem ob železnici, vedno ledu prosta vodna sila, izvrsten obrat. Cena z gospodarskimi poslopji in posestvi 30 tisoč kron. Proda se le radi starosti in bolehnosti posestnika. Naplčilo 8 tisoč kron. Dopisi pod „Gelegenheit št. 65626“ na anonimno pisarno Henrik Schalek, Dunaj I. Wollzeile št. 11. 1039

Za stalno, dobro službo se išče 14—15 let staro dekle brez staršev. Naslov: H. Postel, restavracija na kolodvoru v Bistrici nad Mariborom. 1110

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborjen okus. Nad 7000 zdravniških priporočil.

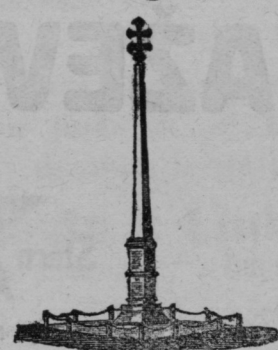
I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 280 in po 1 liter á K 480.

Bolezen pri svinjah

pomeni za vsakega svinjerejca veliko izgubo.

Svinjereja je le tedaj dobičkonosna, če nobena žival ne zboli. Najuspešnejše sredstvo za obrambo in ozdravljenje vseh svinjskih kužnih bolezni so Obeliskove svinjske kapljice,

borne kapljice vedno doma. Steklenica a eno krono. Deset steklenic 8 K. Paziti je treba na varnostno znamko „Obelisk“ in ime „Sussanol“. Vse druge preparate se naj kot manjvredne odločno zavrne.

Glavna zaloga v Mariboru: Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ W. A. König, Tegethoffova cesta 1 (nasproti franciskanški cerkvi).

Edina izdelovalnica:

Lekarna „Pri obelisku“, Mr. Viktor Hauser, Celovec, Kardinalni trg (Koroška) 1102

Franko (poštne prosto) pošiljam na vse strani 5 kg v poštnih zabojčkih (postkolli) ječmeno kavo po K 280; žitno kavo po K 360 po poštnem povzetju. 1127

Silv. Fontana ml.

Maribor, Tegethoffova ulica.

A. Huberja naslednik J. Donosa Ljutomer

priporočam svojo veliko zalogo po najnižjih cenah. Železno blago, slamoreznice, nagrobne križe v peči in štedilnik v, okovi za stavbo in pohištvo, gnojne črepalnice, lito-železni, bakreni in prenosni kotli, sadni mlini, žične mreže, vodovodne cevi, traverze, cement itd. Spoštovanjem 1129

J. Donosa.

Gostilna pod vejo Jerič v Počehovski dolini

še ostane nekaj časa odprta. Toči se še dobro, izborno vino po 96 vin. liter, ob enem pa tudi sladki ošt-portugizec po 80 vin. liter. Velepospovanjem se priporoča

1133

Jerič.

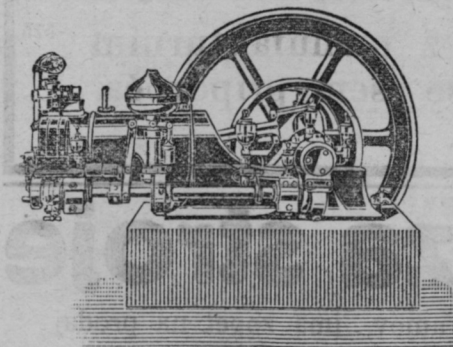

Najstarejša tovarna za motorje v Avstriji

Langen & Wolf, Dunaj X

Inženerski urad v Gradcu, Annenstrasse 10.

Originalni „Otto“-motorji na bencin, bencol, surovo olje, petrolin, plin itd. 106000 motorjev v obratu, imajo nad en milijon PS.

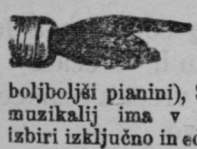

Razni lesni stroji.

Motorji na surovo olje Diesel-sistem.

Pozor na marko!

Vsi originalni „Otto“-motorji imajo zgoraj označeno marko „Otto“. 517

Klavirje, pijanine in harmonije

boljboljši pianini, Stelzhamer in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edinole

A. Breznik, in učitelj Glasb. Matice Ljubljana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti župne cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron meni vsako na obroke po prvovrsten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloga najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in cenno. 968

